

Szerkesztőség:

Arad, Asev.-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.
Eulev. Fegele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgönycím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre 900 Lej
Fél évre 480 Lej
Negyed évre 240 Lej
Havonta 80 Lej

Hirdetések díjazás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 baniva! több

A spekulatörvény.

Irta: Striegl József.

A már hallgatóságosan érvényen kívül helyezett spekulatörvényt, a lapok jelentése szerint, a kormány hirtelen elhatározással ismét életbe léptette. Cél: a drágaság letörése.

Aki csak némileg ismerős a kereskedelem természetrajzával, az bizonyosan tudja, hogy a spekulatörvény legridegebb alkalmazásával sem törhető le a drágaság. Nem pedig azért, mert nem a kereskedők okai a drágaságnak. Az állam szempontjából is kár ezt a sok-sok gondnal küzdő osztályt úgy állítani a közönség elé, mintha ez volna előidézője a drágaságnak.

Ha a kormány le akarja törni a drágaságot — s ennek a kereskedők örülnének a legjobban — akkor ne a kereskedőkön kezdje. Az „Aradi Közlöny” hasábjain megjelent egyik cikkemben már kifejtettem, hogy ma, a bőséges árukinálat és a minimális kereslet idején, árdrágító kereskedő sincsen. Amikor a legszolidabb kereskedések is panganak, akkor hogyan tudna boldogulni az árdrágító kereskedő? Az árdrágítás egyértelmű volna az üzleti öngyilkossággal. De ha a kormány le akarja törni a drágaságot, amit minden józanészű polgára e hazának csak helyeselhet, akkor ne ráncigálja elő újból a spekulatörvényt, hanem szüntesse meg a drágaság igazi okait.

Szüntesse meg mindenekelőtt a nyomasztó pénzsínséget. Nem gondolunk arra, hogy indítsa meg a bankóprést, hanem szerezzen a kormány kedvező feltételek mellett megfelelő összegű külföldi kölcsönt, ne zárkózzék el a külföldi tőke elől és mindenekelőtt gondoskodjék minél könnyebb és minél nagyobb exportlehetőségekről, hogy minél több pénz jöhessen az országba. Továbbá: akármilyen kurzuson is stabilizálja a lejt. Mert a lej szüntelen árfolyamhullámsa minden állampolgárra, de főképp a kereskedőre nézve katasztrofális. A kereskedelem nemcsak adás-vevés, hanem, és nem utolsósorban, a számtani műveletek hozsuzu láncolata. S ha ennek a kiindulópontja nem nyugszik abszolút és szilárd alapon, akkor vége minden kereskedői tudománynak.

Másik, nem csekély oka a drágaságnak a folyvást emelkedő vám. Az csak természetes, minél nagyobb a vám, annál drágább az áru. Mikor az előző kormány olyan horribilisan emelte a váموkat, tudnia kellett, hogy az olyan árdrágulást fog maga után vonni, amelyért nem tehetők felelőssé a kereskedők. Igaz, hogy a mostani kormány valamivel leszállította

ezeket az embertelen váموkat, de nem abban a mértékben, hogy az lényeges árcsökkenést vonhatna maga után. Közlekedésünk meg nem felelő volta, a szállítási díjtelek magassága, a posta- és táviratdíjak, főleg pedig a munkabérek folytonos emelkedése mind tetemes módon hozzájárulnak az általános dráguláshoz.

Ezek egytől-egyig olyan árdrágító tényezők, amelyek nem a kereskedők, de a kormány hatalmi körébe esnek. Itt kell kezdeni a magas árak leépítését, nem pedig az ország legtöbb adóját fizető kereskedőosztályt spekulatörvényrel s az avval járó zaklatásokkal nyugtalanítani. A spekulatörvény idejét multá. Szükség volt rá a nagy áruhiány idején, amikor egyes ke-

reskedők, akik csaknem kivétel nélkül a konjunktúra-lovagokból kerültek ki, indokolatlan magas árakat kértek áruikért. De ma már annyi az áru minden szakmában, hogy az árak csökkentését nyugodtan rá lehet bízni a szabad versenyre. Föltéve, hogy maga az állam jár elől jó példával s megszünteti azokat a kereskedőkön kívül álló okokat, amelyek eddig az árakat — igazán nem a kereskedők örmére és hasznára — ennyire fölhajtották.

Az Averescu-kormánytól, melynek gazdasági tevékenysége elé oly nagy reményekkel néztünk, a spekulatörvény eltörlését reméltük, s dacára annak, hogy az ellenkezője történt — reméljük még ma is.

Kavarodás Szele Béla mandátuma körül

A Magyar Párt hivatalosan megcáfolja azt, mintha Mailáth püspök Szelét lemondásra akarta volna bírni. — A Magyar Párt vezetőinek nyilatkozata a szokatlan politikai afférben.

(Cluj—Kolozsvár, június 19.)

Egész Erdélyben rendkívüli feltűnést keltettek egyes lapok ama hírei, hogy gróf Mailáth Gusztáv Károly erdélyi római katolikus püspök, valamint a brassóvidéki magyarság több kulturális és társadalmi intézménye lépéseket tettek abban az irányban, hogy dr. Szele Béla brassói képviselő mandátumáról. Ezek a közlemények tudni vélték arról is, hogy gróf Mailáth püspök két ízben is interveniált a Magyar Pártnál, kérve annak elnökségét, hogy dr. Szelét presszionálja a mandátumról való lemondásra, mert annak megtartása ellenkezik a magyarság érdekeivel. Azt is közölték ezek a lapok, hogy a brassói főgimnázium professzori kara szintén közbenjárt dr. Szelénél, kinek elutasító válasza után tiltakozó táviratot intéztek a Magyar Párthoz.

Ezek a hírek annál meglepőbbek voltak, mivel köztudomás szerint nemcsak dr. Szele Béla és a Magyar Párt, hanem egész Erdély magyarsága tömegeiben és intézményeiben egyaránt azt az álláspontot foglalták el, hogy a pártnak a kormánnyal kötött paktum alapján kell állania, ami egyet jelent azzal, hogy semmiféle elfoglalt pozícióját nem adja fel, annál kevésbé, mert a román sajtó részéről megindított hajszát immorálisnak, alaptalannak tartja és

abban nem lát egyebet, mint egy méltatlan politikai aktust.

Dr. Várady Aurél, a Magyar Párt ügyvezető alelnöke egyik brassói lapban holnap megjelenő cikke keretében hangot is ad ennek az álláspontnak, sőt kifejti azt is, hogy a Magyar Párt szerint a dr. Szele Béla ellen indított hajszája összes jelenségeivel és okaival együtt merénylet az államiság magasabb gondolata ellen.

Ezek után ma tudósítónk kérdést intézett dr. Deák Gyulához, a Magyar Párt főtitkárához, aki a következőket mondotta:

— Teljesen légből kapott egyes lapoknak az a közleménye, hogy gróf Mailáth Gusztáv Károly erdélyi római katolikus püspök, vagy bármiféle magyar társadalmi vagy közéleti és egyházi férfiú, vagy társadalmi és egyházi intézmény interveniált volna abban az irányban, hogy a Magyar Párt dr. Szele Béla brassói képviselőt rábírja a mandátumról való lemondásra. Ebben az irányban semmiféle lépés nem történt, a Magyar Párthoz semmi ilyen megkeresés nem érkezett, sőt még hasonló gondolat sem vetődött fel, mert a mandátumok ügyeinek első érdemleges megtárgyalása a parlamenti csoport június 24-én Bucurestiben tartandó értekezletén fog megtörténni. Eddig csak általános szempontok alakultak ki. Így például az az elv, hogy a Magyar Pártot csak távrolról érintik a román pártközi villongások és a párt elhatározottan a paktum alapján áll, a melynek feltételeit a maga részéről lelkesen és becsületesen teljesítette.

Moldován Silvius.

Irta: Dr. Barabás Béla.

Románia főrendiházában a szenátorok végzik a törvényhozói kötelességet, kik két főkategóriába tartoznak, választottak és kinevezettek. Szenátort választanak a törvény szerint a vármegyék, a kereskedelmi és iparkamarák, a mezőgazdasági kamarák, a munkakamarák, az egyetemek s minden vármegyében a községi tanácsok.

E hó 23-án, szerdán lesz a szenátorválasztás Aradmegyében és pedig három helyen, Aradon, Világoson és Buttyinban. Csak azok rendelkeznek szavazati joggal, akik az aradvárosi és az aradmegyei községekben levő tanácsok választott tagjai. A kik hivatalból, vagy más címen tagjai a községi tanácsoknak, azok ezen a választáson nem szavazhatnak.

E hó 23-án, szerdán, az dől el, hogy Aradváros és Aradmegye községi tanácsosait ki képviselje Románia főrendiházában, a szenátusban?

A megegyezés, amely a mai Averescu-kormány s a kisebbségek között létrejött, erre a szenátorválasztásra is áll. A községi tanácsok szenátori méltóságára a mi közös jelöltünk

Dr. Moldován Silvius,

akit úgy a románság kormányparti tagjai, valamint a kisebbségek s ezek között a magyarság teljes lelkesedéssel s odaadással fog támogatni s szavazatunkat reá fogjuk adni.

Aradváros és Aradmegye lakossága előtt Moldován Silvius neve és személye nemcsak ismerős, de mindenki előtt közbecsen áll, tiszteltben és szeretetben részesül. Kiváló tehetsége, társadalmi előkelősége, uridomora s minden embert megérintő jóindulata méltóvá teszik őt a községi tanácsok bizalmára s az egész város és megye lakosságának elismerésére.

A mai tülekedő, türelmetlen, veszekedő és gyűlölködő légkörben szükség van a nyugodt gondolkodásra, a megértő lélekre s arra a bölcs felfogásra, hogy a mi országunkat csak úgy irányíthatjuk a fejlődés, a haladás megértő útjára, ha megértjük egymást, ha a partok és érdekek harcán felülemelkedve, mérsékeljük a szenvedélyeket s felhasználjuk embertársainak erőnyeit, képességeit az alkotó munkára. Moldován Silviust egész életében az emberszeretet nemes érzése vezette s nemcsak román testvéreinknek, de nekünk magyaroknak is segítségünk van arra, hogy a törvény-

Hozás méltóságos gyülekezéteben szószólója legyen a békén. • annak a magasabb felfogásnak, hogy mindnyájan, akik e hazában élünk, egyenlő és egyenjogú polgárok vagyunk.

A parlamenti választásoknak ezzel az utolsó aktusával véget érnek a pártküzdelmek, talán elsimulnak a veszített csaták keserűségének hullámai s ott a fórumon kezdetét veszi az állam javát előmozdító törvényalkotás, a mely eligazítja a múlt hibáit, kiküszöböli a jelen izgalmait s a haladás vágányára vezeti összes intézményeinket.

Moldován Silvius személye egy értékes főrenddel gyarapítja a román parlamentet s mert ezt minden községi tanács tag érzi és tudja, bizonyosak vagyunk, a szerdai választás alkalmával az ő neve fog győztesen kikerülni a megye három urnájából. Mi magyarok ezt a győzelmet szívesen s örömmel vesszük s minden erőnkkel elő is segítjük.

Arad új közlekedése.

Egy ismert aradi vállalat autobuszokkal akarja megjavítani a közforgalmat.

(Saját tudósítónktól.) Mint meg is írtuk, a város vezetősége körében most folyik a vita arról, vajjon villamosközlekedéssel, vagy pedig autobuszjáratokkal rendezzék Aradváros közúti forgalmát. Mindkét megoldásnak megvannak a maga hívei, sőt komoly és nagy cégek már készülődnek is arra, hogy a majdan kiírandó verseny pályán résztvegyenek. — Amint értesülünk, az ipari körökben nagyra értékelt Aradi Autó- és Gépkereskedelmi Vállalat vezetősége igen érdekes és figyelemre való terveket és rajzokat készített máris, s ezzel a tervezettel radikálisan, s megfelelően akarja megoldani a közlekedés nagy és fontos problémáját. A tervezet az autobuszjárat bevezetését proponálja, s az nagy konturokban így festene: a vállalat 20 darab könnyű pneumatikra szerelt, kényelmes 16 üléses autobusszal akarja a főútvonal forgalmát lebonyolítani. A 20 kocsiból 16 állandó forgalomban lenne, 4 pedig alkékként szerepelne a vonatérkezők idejére megszorodó forgalom lebonyolítására. A kocsik két percenként közlekednének és a fontos mellékvonalakon állandó, a kevésbé fontosakon pedig alkalmi meneteket létesítenének. A kocsikat természetesen az igények szerint szukszesszive szaporíták. A gáji vonalakra olyan speciálisan célra készült kocsikat terveznek, a melyek tetején kosarak, podgyászok volnának elhelyezhetők. Az ujaradi forgalmat pedig úgy bonyolítanák le, hogy reggel, délben és este minden második, napközben pedig minden negyedik kocsi Ujaradra menne. A géprészek szerelvény állapotban kerüljenek az országba és a kocsik összeállítása, valamint a karosszériák elkészítése itt Aradon történne meg. — A nagykonceptiójú tervezetnek — a készítő megállapítása szerint — mindezekon kívül az a határozott előnye van, hogy a közforgalomnak ilyen nagyarányban való pompás megoldása igen olcsón, s nem tulságosan nagy anyagi erők igénybevétele mellett valósítható

meg. A pontos adatokkal, ajánlatokkal, precíz rajzokkal felszerelt tervezet készen áll, s az Aradi Autó- és Gépkereskedelmi Vállalat a pályázat kiírását várja, hogy ajánlatát benyújtsa, s ezzel megoldja az aradi közforgalom rég váradó problémáját.

Merényletet koholtak Mussolini ellen.

Az olasz politikai élet érdekes botránya. — Egy áruló képviselő fel akarta robbantani Mussolini táborát.

(Róma, június 19.) Az egész olasz közvéleményt most egy olyan politikai sakkhúzás foglalja el, amely szinte páratlan a politikai életben. Cassinelli maximális szocialista képviselő fel akarta a pártját robbantani és magának érdemeket szerezni s ezzel olyan lépésre ragadtatta magát, ami még a többségi párttagjaiból is csak a felháborodás hangjait válthatta ki. Cassinelli feljelentést tett a hatóságoknál, hogy Mussolini miniszterei ellen merényletet terveznek és azt is elárulta, hogy ki az, akivel a merényletet végre akarják hajtani. Egy fiatal és vallási önjongásban szenvedő diákot nevezett meg, akit le is tartóztattak. Mikor ez megtörtént, Cassinelli a maximális szocialista pártjának vezetőségéhez sietett, amelyet arra akart rábírn, hogy lépjenek közbe ez ügyben az igazságügyminiszternél. A párt vezetősége azonban nagyon jól látta, hogy ezzel csak azt a látszatot keltené, mintha az ügyhöz köze volna és a merénylet terve a pártból indult ki. Cassinellit elutasították és ugyanekkor történt meg az

is, hogy a képviselőt pártjából kizárták.

Cassinelli ezt úgy akarta ismételtelen feltüntetni, hogy kizárása azért következett be, mert a merényletet ő leplezte le. Ma Vernocchi párttitkár azután dokumentumokkal felszerelt nyilatkozatban rántja le a leplet Cassinelli-ről és elmondja, hogy a pártból való kizárása azért történt meg, mert összejátszott Mateotti gyilkosának védőjével, a Aventin-ellenzék ellen cikkeket akart elhelyezni fascista lapokban, egy antiszocialista távirati irodának híreket szolgáltatott pártja ellen és rosszhiszemű polgárembertől pénzt fogadott el. Ezeket a vádpontokat írásban is közölték Cassinellivel, aki vonakodott magát igazolásnak alávetni. Igaz, hogy egy egzaltált fiatal ember tett ugyan olyan kijelentést, hogy Mussolinin megöli, de egy zavaros pillanatában tette és ehhez a kijelentéshez a szocialistáknak semmi közük nem volt. A fiatal embert különben elmeorvosintézetbe szállították. Cassinelli furcsa politikai viselkedésének fejleményei elé nagy érdeklődéssel tekintenek.

Beiktatják Erdély református püspökét.

Az erdélyi református egyházkerület ünnepi közgyűlése. — Makkay püspök magasszárnyalásu programot adott jövőre hivatásáról.

(Cluj—Kolozsvár, június 19.) Ma délelőtt fél tíz órakor kezdődött meg az erdélyi református egyházkerület közgyűlése, amely ünnepélyes jelleget nyert azáltal, hogy a holnapi püspökbeiktatást előzi meg. A közgyűlésen, amely a református teológia dísztermében folyik, 125 közgyűlési tag jelent meg. Dr. Makkay Sándort beiktatásakor hatalmas éljenzéssel fogadják, majd felbug az orgona és a megjelentek áhitatos énekbe kezdenek. A közgyűlés megnyitása után megállapodnak abban, hogy a programon levő választásokat délután ejtik meg, így a püspök helyettesi választást is, a mely tisztségnek csak egyetlen komoly jelöltje van, Vásárhelyi János kolozsvári esperes, akinek megválasztása egyhangú lesz.

Felolvassák a királyi szentesítő okmányt, majd Makkay Sándor dr. lép a szószékre és elmondja programját. Isten kegyelmének köszöni, hogy megérte a mai napot, amikor nincs már többé akadálya annak, hogy püspöki székét elfoglalja. Megválasztásakor tett ígérete szerint megragadja az alkalmat, hogy a reá váró nagy feladatokat és általános munkaprogramját vázolja a közgyűlés színe előtt.

Első feladatának tekinti az egyháznak, mint nemzet fenntartó, népnevelő és oktató intézménynek a kiépítését. Nemesíteni akarja a lelképásztori szellemet, emelni az egyházi és szépirodalom szintjét,

mert legszentebb kötelességünk az, hogy szellemi táplálékainkról magunk gondoskodjunk és véget vessünk annak a rettenetes pusztításnak, amelyet hanyagságunk miatt a hívek között idegen irányzatok végeznek a bűnűk segélyével. A jövő nemzedékről való gondoskodás, a lelkészképzés és nevelés, valamint a tanító és tanárképzés óriási fontosságú és sürgősen megoldandó feladat.

— Meggyőződésem az — folytatja a püspök, — hogy élnünk kell a békeszerződés adta ama jogainkkal, hogy egyházunk jótékony és emberbaráti intézményeket szabadon létesítsen és vezessen. Teljes őszinteséggel jelentem ki, hogy minden más nyelvű és hitvallású egyházzal a jó békét és testvéri együttműködést kívánom. Természetesen kiemelem a magyar hitfelekezeteket, mert velük a nagy emberi szolidaritáson kívül még egy drága szál is összefűzi a református egyházat: az édes anyanyelv, az évezredek nemzeti kultúra és a szent tradíciók megtartásának és fejlesztésének parancsoló, áldott kötelessége. Végül biztosít mindenkit, hogy a református egyház ki fogja venni részét az államot konszolidáló munkában.

A nemesveretű, magas szellemiségről tanuskodó programbekezdéseket hosszantartó tanácsai fogadják. Sándor József szenátor és Jancsó Lajos marosújvári esperes lélekemelő szavakkal mondtak

köszönetet a püspöknek, majd a titkár felolvasta a szenátus igazoló bizottságának azt a jelentését, amely szerint Makkay Sándor dr. lett az erdélyi reformátusok szenátora.

A kolozsvári püspök beiktatásán az aradi lutheránus-egyház is képviseli magát: Frint Lajos aradi esperes, mint az erdélyi magyar evangélikusok ezidőszerű egyházi vezetője vesz részt a két napos ünnepségen.

Az erdélyi református egyházkerület délutáni közgyűlésén megválasztották a püspök helyettesét. A leadott 125 szavazatból 102 Vásárhelyi Jánosra, 11 Kádár Géza zilahi esperesre, 7 dr. Tavaszy Sándor teológiai igazgatóra, 1 Péter Károlyra esett. két szavazatot megsemmisítettek. A választás után dr. Makkay Sándor üdvözölte helyettesét, aki munkatársak lesz hatalmas programjának megvalósításában. Vásárhelyi János tartalmas beszédben válaszolt a püspök szavaira. A közgyűlés végül megválasztotta a kollégiumok igazgatóit.

Éhségsztrájk — 48 óráig

A letartóztatott fogházfőigazgató két napig bírta az éhezést és azután ebédet kért.

(Bucuresti, június 19.) A fogházak letartóztatott vezérigazgatója, aki a vacaresi fogházban ül, kifogásokat emelt a vizsgálat menete ellen, s meg akarta ismételni a kommunista szokásos demonstrációját. — Visszaemlékezett arra, hogy mennyi gondot okoztak neki ügyészkorában ezek a kommunista vádlottak, akiket erőszakkal sem lehetett rávenni arra, hogy ételnevet vegyenek magukhoz.

Most vissza akarta adni a kölcsönt a fogollyá dehradált fogházfőigazgató és éhségsztrájkba kezdett. Két napig vitte az éhezést s hozzá sem nyúlt az ebédhez és vacsorához. Két nap múlva azonban belátta, hogy ezzel nem segít a sorsán. Még legalább husz napig kellene koplalnia, hogy megijedjenek tőle. Minthogy pedig ő nem született koplalóművésznek, feladta reménytelen küzdelmét.

Ma délután már ő maga reklamálta a fogházornél az ebédet. Alig tudta kivárni, míg feltálatlak neki. S azután olyan jó étvágyal falatozott, mint még soha életében.

Magyar vizum 50 lejert!

Augusztus 3-ig féláron utazhat Budapestre és vissza az Embervédelmi Kiallításra. — Kimerítő felvilágosítások: TELEFON: 511.

Sándor Ferenc vizumozó vállalatánál a megyeházzal szemben.

— Gróf lett a pápa fivére. Rómából táviratozzák: A pápa fivérének, Ratti Hermononak, az örökös grófi címet adományozta abból az alkalomból, hogy leánya Percichetti márkihoz férjhez megy. A pápa unokahuga így tehát már mint Ratti grófnő megy férjhez a márkihoz. Az esetet érdekessé teszi az a körülmény, hogy XIII. Leó pápa óta egyetlen pápa sem gyakorolta a grófság adományozásának jogát a saját családjának tagjaival szemben, már csak azért sem, mert Leó pápától kezdve Benedek pápáig, minden pápa nemesi családból származott.

Robu polgármester hazatért Bucurestiből.

A nyugdíjak felemelését jóváhagyta a minisztérium, a tisztviselői fizetésemelést nem engedélyezte. — Megállapították a polgármesteri és az állandó tanácsstagi fizetéseket. — A polgármester nyilatkozata bucuresti utjáról.

(Saját tudósítónktól.) Arad város közigazgatásának néhány fontos kérdése került döntésre e napokban a belügyminisztériumban. A döntést Robu János dr. személyes megjelenése provokálta, aki a városi tisztviselők sokáig húzódozó fizetésemelési ügyét akarta végre tétő alá hozni. Sajnos, ez a törekvése csak részben sikerült, mert a minisztérium, amely a nyugdíjasok részére megszavazott segélyeket approbálta és a polgármester, valamint az állandó bizottság tagjainak fizetését úgy-ahogy megállapította, mereven elzárkózott a városi tisztviselők fizetésének felemelése elől és nem hagyta jóvá a tervezett 20 százalékos emelést. Szerencsére azonban a fizetésemelési előterjesztést elutasító miniszteri végzés nyitva hagy egy megoldási módot, amellyel a város vezetősége legalább részben kárpótolhatja tisztviselőit a várva-várt és elmaradt fizetésemelésért. Bizonyosra vesszük, hogy a városi tanács teljes mértékben ki fogja használni ezt a lehetőséget és enyhíteni fog a tisztviselők mostoha anyagi helyzetén.

Robu János dr. polgármester különben ma érkezett haza Bucurestiből és munkatársunk előtt a következőkben ismertette utjának eredményét:

— Az állandó bizottság javaslatára a városi tanács tudvalevőleg megszavazta a városi tisztviselők 20 százalékos fizetésjavítási kérelmét. A tanácsi határozatot magam vittem fel Bucurestibe és minden lehető elkövettem, hogy a belügyminisztérium azt jóváhagyja. A minisztérium azonban szigorúan ragaszkodik a számviteli törvény ama szakaszához, amely állandó segélyek nyújtását fizetésemelésnek minősíti s csak a költségvetés keretén belül approbálhatja. A miniszter tehát nem járult hozzá a városi tisztviselők 20 százalékos fizetésemeléséhez már csak azért sem, mert eddig még nem történt lényeges az állami tisztviselők fizetésrendezési ügyében és nem akarja, hogy a községi alkalmazottak előnyösebb helyzete esetleg elégedetlenséget s elkedvetlenedést keltsen az állami tisztviselők között. Nincs kifogása azonban az ellen, hogy a város anyagi helyzetéhez mérten, bizonyos időszakonként segélyösszegeket utalványozzon tisztviselői részére.

— Vonakozik ez a visszautasítás a nyugdíjasok részére megszavazott állandó segélyekre is? — kérdeztük.

— Nem. A belügyminiszter teljes egészében jóváhagyta a városi tanácsnak a nyugdíjilletmények felemelésére vonatkozó határozatát, csupán azt a változtatást eszközölte, hogy a felemelt illetékek nem mint állandó, hanem csak mint ideiglenes segélyek folyósítassanak. Ennek az a jelentősége, hogy ha a város kedvezőtlen anyagi helyzetbe kerül, az illet-

ménykülönbséget kifizetését megszüntetheti.

— A polgármester fizetésének megállapításánál a minisztérium ragaszkodik a legutóbbi rendeletben lefektetett elvekhez, melyek szerint a primárnak nem lehet nagyobb fizetése, mint a

Izgalmas népszavazás készül Németországban.

Junius huszadikán döntenek a német uralkodói vagyonok sorsáról. — Az eikobzás kimondása esetén számolnak Hindenburg lemondásával.

(Berlin, június 19.) Egész Németország lázas izgalommal készül a vasárnapi népszavazásra, amikor arról kell döntenie, hogy elkobozzák minden kártérítés nélkül a volt német uralkodóházak vagyonát. Az elkobzás kimondásához huszmillió szavazatra van szükség. Az agitáció most még sokkal nagyobb méreteket ölt, mint az elnökválasztás idején. Írásban és képen is hatalmas a propaganda, amelynek középpontjában Vilmos excsászár és Hindenburg állnak. A plakátokon a következő jellemző és érdekes feliratok olvashatók:

„Egy pfennig se adjatok az uralkodóknak.”

„Ez a hála a régi uralkodóház iránt?”

mennyit a költségvetés előirányoz e célra. Elisméri azonban a minisztérium, hogy a polgármesterek reprezentációs természetű rendkívüli kiadásai vannak és ezek fedezésére a városi tanács megszavazhat egy viszonylagos összeget. Ezeket a reprezentációs kiadásokat viszont megvonja a permanens bizottság tagjaitól, a kiknek tiszteletdíja nem haladhatja meg a polgármester költségvetésileg előirányzott illetményeit.

„Népszavazás — rablás.”

„Hindenburg a birodalom megmentője.”

Ez utóbbi alatt a következő:

„II. Vilmos a megmentője. Adjatok neki méltó választ június 20-án.”

Mint emlékezetes, 12 és félmillió szavazattal mondták ki, hogy a fejedelmi vagyonok kisajátításának ügyében plebiszcitum legyen, de még hét és félmillió szavazat kell ahhoz, hogy a kisajátítás törvényerőre emelkedjék. Illetékes helyen kizártnak tartják, hogy ezt a hatalmas számot az elkobzás propagálói megkaphassák. Eredmény legkorábban csak hétfőn délután lesz és amennyiben a vagyonelkobzást mondanák ki, számítanak Hindenburg elnök lemondására.

Atszervezték az aradi rendőrséget.

A közbiztonsági szolgálatot új alapokra fektette Mutiu rendőrprefektus.

(Saját tudósítónktól.) Mutiu Traian Arad város rendőrprefektusa napok óta tárgyalásokat folytat az aradi államrendőrség ügyosztályainak vezetőivel a rendőrség átforgalmazásáról. A tárgyalások ma befejeződtek, amelyeknek eredményeként a rendőrség adminisztrációját, az államrendőrségekről szóló törvény intézkedései szerint, teljesen átszervezték. Az új rendszer huszonegyedikén, hétfőn lép életbe, s ezzel a prefektus azt célozza, hogy az új alapokra fektett adminisztráció elsősorban a község érdekeit szolgálja és hogy a rendőrség intenzívebben öröködjék a város közbiztonsága felett. Az aradi rendőrségen hétfőtől kezdve kétféle szolgálat működik: a bel- és külszolgálat. Az összes ügyosztályok vezetője Mutiu Traian rendőrprefektus és helyettese Giulan Árpád rendőrprefekturái igazgató. A belszolgálatot négy ügyosztályra osztották.

Első a közigazgatási ügyosztály, amelynek főnöke és referense Stana Traian rendőrkapitány. A közigazgatási ügyosztály nyolc alosztályra oszlik: személyzeti és utlevélosztály, amelyet Stana Traian vezet, közigazgatási, községi, kereskedelmi, ipari és munkásosztály Hardutiu Vasilie vezetésével, erkölcsrendészeti, egészségügyi és népjóléti osztály vezetője Karácsony Gyula, cseléd és közlekedési ügyosztály Popan Gábor, könyvelés és pénztár Orgovici Demeter, katonai ügyosztály Car-

das György, központi iktató Benes György, gazdasági osztály Musca Illés vezetésével.

A belszolgálat második ügyosztálya a büntügyi nyilvántartás, amelyet Jancu Traian büntügyi osztályfőnök vezet. A büntügyi nyilvántartás a következő alosztályok ra oszlik: akták átvizsgálása Mihales Aurél, nyomozó osztály Balan András, információs iroda Cerches Aurél, büntügyi nyilvántartás Chirila, fényképészet és církográfia, panaszfelvételek Köhler Károly vezetésével és a büntügyi iktató.

A harmadik ügyosztály: a népesedési hivatal, amelynek Sabau Corneli marad a vezetője. A negyedik ügyosztály a kihágási bíróság, amelynek vezetője Dobrescu István rendőrigazgató lesz.

A külszolgálatot a kerületek végzik. Összesen hat kerületre oszlik a város területe és a külszolgálat vezetésével Jancu Traian delegált inspektort bízta meg a prefektus. Az első kerület vezetője Demetriad Miklós, a második kerület Mladin Jenő, a harmadik kerület Manolescu A., a negyedik kerület Detesan János, az ötödik kerület Mutiu Illés s a hatodik kerület Popovici János. Az állomási rendőrséget Versigan János és a piaci rendőrséget Oprita Aurél vezeti. A legénység parancsnoka Popescu István és helyettese Bán Sándor rendőrkapitány lett. Van még külön telefonszolgálat. A vágóhid és vásártéri szolgálatot a

piaci rendőrség végzi.

Hivatalos órák reggel hét órától délután 2 óráig lesznek. A panaszfelvételeknél úgy a kerületek, mint a központi panaszfelvétel iroda állandóan a közönség rendelkezésére állanak. Nagyobb bűnügyeknél, amikor a közönség sürgősen akarja a rendőrséget igénybe venni, a központnál kell a panaszt megtenni. Ha az illető távolabb lakik a rendőrség központjától, úgy a kerületnél teheti meg panaszát, ahonnan azonnal értesítik a központban működő büntügyi, illetve nyomozó osztályt. A kerületeknél és a központban a hivatalos órákon kívül éjjel-nappal van ügyeletes szolgálat és a hivatalnokok kötelesek bármikor a legnagyobb készséggel a közönség rendelkezésére állani. Kiseb esetekben a panaszokat a kerületi rendőrségnél kell megtenni.

A prefektus intézkedésére rendkívül fontos és jelentőségteljes intézményt honosítanak meg a rendőrségen. A jelenleg a kerületekben elszórva működő detektiveket a központban csoportosítják, ahol állandó iskolát tartanak fenn részükre. A detektivekkel ismertetik a szükséges törvényeket és hozzászoktatják a közönséggel való törvényes és udvarias bánásmódra őket. A detektivek felett állandóan a legszigorúbb ellenőrzést gyakorolja a központi rendőrség. Az életbeléptetett átcsoportosításról a közrendészet terén nagy eredményeket remélnék az illetékes körök.

GÉNIUS olasz akciója! Legjobb magyar könyvek féláron alul! Sándor Ferencé! Arad. 16639

Bosszu az elcsábított anyáért.

Félmilliárdos kereset a természetes apa ellen.

(Budapest, június 19.) Példátlanul érdekes per fojlatkoztatja most a budapesti törvényszék. A magyar jogszolgáltatásban kevés hasonló per indult még meg: egy 22 éves leány a saját apját perelte be félmilliárd korona erejéig, mert 22 évvel ezelőtt elcsábította a leány anyját. A nem mindennapi pernek előzményei és részletei a következők:

Az 1900-as évek elején kezdődik a történet. Nagykárolyban élt családjával M. F. aktív százados. Leányai közül a fiatalabb feltűnő szépség volt akinek hamar akadt udvarlója B. H. duszgazdag felvidéki földbirtokos személyében. Éveken át tartott a bensőséges barátság a fiatal leány és a földbirtokos között. Időközben a százados elhunyt és nem sokkal később a fiatal leány anyai örököknek nézett elébe. Tizenkilenc éves lehetett a százados leánya, amikor egy egészséges leánygyermeknek adott életet. Az özvegyen maradt századosné tudni sem akart megtévedt leányáról, aki erre apjának rokonaihoz, egy nyugalmazott telekkönyvvezetőhöz és feleségéhez fordult segítségért. A rokonok megszűnték a szerencsétlen sor-su leányasszonyt és magukhoz vették gyermekét.

Néhány évvel ezelőtt a közben felcseperedett leány megtudta származása titkát és megtudta azt is, hogy a földbirtokos 1000 korona készpénzen és egy 10.000 koronás életbiztosításon kívül sohasem támogatta sem nevelőszüleit, sem pedig édes anyját. A leány erélyes lépésre határozta el magát: ügyvéd-

hez fordult és érdeklődött, milyen törvényes eszközzel léphetne fel természetes atyjával szemben, aki 22 évvel ezelőtt elcsábította az anyját. Dorsody Miklós dr. budapesti ügyvéd a kiskora leány keresetében — amelyet az ő nevében nevelőszülei intanak meg — azt adja elő, hogy a földbirtokos iszere ellenére semmiféle tartásdíjat nem fizetett annakidején M. Sz.-nek, tehát fogatlanul gazdagodott mindazon összegekkel, a melyeket tartásdíjképen fizetni kellett volna s amelyet a törvényszék kétség-

kívül megítélt volna. Ezt az összeget havi száz aranykoronára, 22 év alatt tehát összesen 28.800 aranykoronára teszi a leány érdekes keresete. A 28.000 korona mai értéke körülbelül négyszáz millió koronára rug. amelyhez kiházasítás céljaira még 150 milliót, összesen tehát több mint félmilliárdot követel a leány. A földbirtokos kijelentette az ügyvédnek, hogy ma már nincsen olyan anyagi helyzetben, hogy a 22 év előtti szerelme félmilliárdos költségeit honorálni tudná.

gény követelő és a leány engedelmese...

Alkonyodik lassan. A nap vöröses sugarát s az esti szürkületben a legény és lány hazafelé tart. A korzón és a hajóhintán még zibong az élet, de a lüktető zajban már biztos lépéssel közelg az este. A gyönyörű vasárnapi illúziók, mint szappanbuborékok pattan-

nak és a Marikák, Julikák, Pista legények hazatérőikben megint csak gyűrött arcu robotosok lesznek, akik a mosogatás, rézpuccolás és csizmatisztítás mellett sóhajtván számlálják a szomorú hét-köznapokat hogy mikor jön el ismét ugyanazokkal az örömeikkel az ünnep... a vasárnap délután..

Szigó Pál.

Vasárnap délután, végig a főuccán...

A ragyogó nyári idő boldogságot varázsol az ifjú arcokra. — Szerelmes legény, szerelmes leányzó ünnep-délutáni mulatsága.

(Saját tudósítónktól.) Vasárnap délután... A hat napos robotmunkát megkoronázó szünet, a zsongó mindenség fásaszto pihetésének kábulata, kicsiny vágyak nagy örömeinek utvesztője... vasárnap délután van, amikor a heti munka szomorúságában megtört arcokat boldoggá varázsolja a szelíd nap — és amikor sikongató hajóhinták, üdítő fagyalt, boldogság, szerelem mindenütt... Szerelme: Pisták szerelme — Marikák viszonzása... Vasárnap délután!

Ünnep-délutáni ünneplőtűzben.

És ilyenkor a Marikák, Julikák „budoár“-jában előkerülnek az ünnepi gúnyok, az ezerfodru kártenruhások s az egyszerű kis cseléd boldog örömmel ölti magára az „ünneplő“-t. Hajfonatukba szalagot fűznek, néhol dolga akad a kolnizó vasnak, sőt a piros festékes papírnak is és néha a csörgő pénzfüzerek sem hiányoznak. A legény sem rest kikapni magát, ő is készül az ünnepi délutánra. A pitykés dolmány, vagy a katona-mundér csak úgy feszül rajta s a csizma fényében bizony a „szép Marika lelkem“ is megláthatná az ábrázatját. A fejére hetykén pörge kis kalapot csap, melléje egy szál rozsmaring és kész a „toalett“.

A Marikák és Julikák már fél három tájéka a korzón sütkéreznek. Négyen-öten összefogóznak, elállják a járda szélét. A kikent bajszu szolgalegények, vasárnapi katonák pedig ott ácsorognak a falak mentén, oda-döve. Nem beszélgetnek sűrűn, mustrálgatják a „lányfelhajtás“-t s csak néha-néha bökik meg egymást. Ilyenkor összecsiszlan a szemük: „hogy ez aztán“... és szakértő szemmel méregetik még messziről is a tiszoknyájú, ringó farsú leányzókat.

„En Pista vagyok, ez meg komám Jancsi“.

Ha pedig visszafelé jövet a kiszemelt leányzóknak nem akadt még párjuk, a legények bizony nienten odaszegődnek. Először kezdve ilyetén:

— Ugyan lelkem, mért rázod a ringót? — vagy: — Einye, de kényes vászoncseléd vagy drágám! És máris belesimpaszkodnának a lányokba; ha a lány szemérmes, vagy legalább is szabadkozok, majdnem nyaklvas az eredmény — nem igazából, csak

ugy erkölcsös tréfából. De ezeket a kis közelharocokat elintézi hamar a legény, ismeri jól már a lány fajtáját. Aztán röviden megnevezi magát:

— En Pista vagyok, ez meg komám Jani — s már kész az ismeretség. Párokra tagozódva hancuroznak, évődnek egymással, majd a Szabadság-térre tartanak.

Ott vannak a fagyaltárus „török“-ök, akik a vasárnapokon nagyon népszerű emberek. Népszerűség dacára azonban nagyon „fájdalmas“ foglalkozás fagyaltos fiúnak felcsapni, mert a legények bizony nem igen bánnak keztyűs kézzel velük s jócska hátbadörgetéssel nözogattják minden alkalommal ráadásra. Abból a fehér, sárga, sötétbarna, vagy rózsaszín fagyalt-masszából 2 lej a legolcsóbb s legkisebb adag, amelyet a fagyaltos egy kis ostya törmelékre ráken. És a legény gavallériával katorássza elő a lábízsebből az árva két levest s gőgös boldogítással fizeti ki a lány porcióját is. Ezért: aztán a lányoknál nagy a hála és a legény „áldozatkész“-ét azzal jutalmazza, hogy szorosabban simul hozzá és lassú ballagással elindulnak a Béla-tér felé, a hajóhintához.

Hajóhinták: boldogság, szerelem...

Kéz a kézben bámulnak ideig az iramló masinát, majd a legény lassan megkérdi:

— Akarsz hintáznni?

— Ha akarja, én mehetek. Ez a felelet. A fizetés terhe ismét a legény vállát nyomja és a hintán visongatnak, sikongatnak a lányok föl lenn, hol fenn lebeg vehik a világ s soha nem érzett gyönyör szédüléssel behunyják szemüket. És az egyszerű, kicsinyvágyú Marikáknak, Julikáknak nagy élvezetet nyújt, ha rózsavíz-illatu hajuló lobog a szélben és a délutáni mosogatás gözéből fölemelkedhetnek a magasságba... De csak pár percig tart ez a boldog érzés, meg szólal a kiszállást jelző hóhahózás, vége a szédülésnek, a magasságnak, a levegő-égnek, az ünnepziónak.

Aztán, ha már egymásra nézve, magukat kihuzva a gyorsfényképezés elé álltak, elindulnak kezét lóbálva sétálni. A ligetbe, vagy azon is túl, ahol kövér fűrétek terülnek el és hol csendes minden. S a két szív nem vall egymásnak szerelmet, nem fogadkozik, a le-

Osszeesküvés készült Kemal pasa ellen.

(Szmirna, június 1.) A rendőrség összeesküvést fedezett fel Kemal pasa ellen, akit Szmirnába érkeztek akartak agyonlőni. Az összeesküvésbe, amelynek csak néhány órával Kemal megérkezése előtt fedeztek fel, több magas állású személyiség és számos ellenzéki képviselő bele van keverve.

A Török Távirati Iroda hivatalosan a következőket jelenti: A rendőrség Szmirnában összeesküvést fedezett fel, amely Kemal pasa, köz-

társasági elnök ellen irányult. A merényletet Kemal Szmirnába érkezésekor akarták végrehajtani. Az összeesküvést éppen Kemal odaérkezése előtt elbűstéjén tartóztatták le és a házkutatások során isen sok az összeesküvésre vonatkozó levelet, fegyvereket és bombákat találtak. A vizsgálat máris megállapította, hogy az összeesküvésben több ellenzéki képviselő is részt vett. Az összeesküvés miatt országszerte nagy a felháborodás.

Ki lesz Arad új szinigazgatója.

A várostól kér véleményt a kultuszminiszter. — A szinügyi bizottság hétfőn ajánlja az új igazgatót. — Szendrey Mihály az egyetlen lehetséges jelölt.

(Saját tudósítónktól.) Az erdélyi színházi koncesszióért megindult és az izléstelenségig fajult marakodás még nem ért véget, mert a szépművészeti miniszterium tudvalevőleg elhalasztotta döntését a koncessziók kiadása ügyében. Goldis László kultuszminiszter ugyanis — mint jeleztük — úgy határozott, hogy mielőtt a színházi koncessziókat véglegesen kiosztaná, megkérdezi előbb az érdekelt városok vezetését, hogy mely szinigazgatók kezében látná biztosítottak a város kultúrügyeinek teljes és megfelelő kielégítését. A városok beérkezett véleményeinek figyelembevételével dönt azután a miniszter a koncessziók sorsa fölött.

Az aradi városházára ma érkezett meg a szépművészeti miniszterium eme leírata, amely két igen fontos kérdést tartalmaz. A miniszter világos képet óhajt látni az elmúlt szezonról és ezért az első kérdést így fogalmazta meg: „Milyen működést fejtettek ki az 1925 szeptember 1-től itt működő színházak?“ A miniszterium második kérdése arra vonatkozik, kit, esetleg kiket tart alkalmasnak a város az aradi koncesszió elnyerésére.

Robu János úr, az első kérdést megválaszolás végett kiadta a város kultúrügyi alosztályának, a mely a jövő hét elején tesz részletes jelentést az elmúlt aradi színházi szezon történetéről. Hétfőn délelőtt 11 órakor pedig összeül a város szinügyi bizottsága, annak letárgyalása végett, hogy mely szinigazgató személye jöjjön első sorban számításba az aradi koncesszió kiadásánál. A szinügyi bizottság javaslatának a városháza-ügyrend értelmében a permanens bizottságon keresztül a közgyűlés elé kellene kerülnie, de tekintettel arra, hogy a miniszter sürgős feleletet vár a kérdésekre, valószínűnek tartják,

hogy az idő rövidsége miatt a szinügyi bizottság határozatát terjesztik fel a miniszteriumhoz válaszképpen.

Nem is kétséges, hogy a szinügyi bizottság kit fog ajánlani az aradi színház igazgatójává. A legutóbbi évek szomorú tapasztalatai bizonyítják leginkább, hogy Arad színházi élete csak egy ember kezében lehet biztos jó helyen: Szendrey Mihályéban, aki évtizedeken át vezette közmegelegedésre az aradi színházat és aki minden tekintetben megfelel egy a hatóságok, mint a nagyközönség igényeinek. Mert hogy erős, kipróbált s biztos kezű színházi ember kezébe kell Arad magyar színházát letenni, ezt éppen az elmúlt szezonok tapasztalatai alapján mondhatjuk. Láttuk, hogy csak kipróbált, higgadt és régi szinigazgató képes megállni a helyét a zavaros viszonyok között és Arad város kulturközönsége maga is nagyon megunta az örökös színházi válságokat és a bizonytalan vezetés okozta zavarokat. Arad közönségének jól meg alapozott, nyugodt és folyamatos szezonokra van szüksége, ezt pedig az egész város közönségének véleménye szerint egyedül Szendrey Mihály ismert és jólértékelt képességei garantálhatják.

KELLERMANN,
Schellenberg Testvérek
Sándor Ferenccel Arad.

— Zadravetz kolostorba vonul.

Budapestről jelentik: Zadravetz püspök a budapesti Ferencendiek kolostorába vonul vissza. A kolostorban két szobát rendeznek be számára. Zadravetz csak a tábori püspöki állásáról mond le, püspöki méltóságát tovább is megtartja.

Sir a gyermek szjél-nappal, ha nem hintik Höfer-porral

Alaptalan támadás Arad prefektusa ellen

Aradmegye népe tüntető szeretettel fogadja mindennél Boneu prefektust.

(Saját tudósítónktól.) Boneu Vazul, Aradvármegye prefektusa, — mint már jelentettük — a legutóbbi napokban kintjárt a megyében és megfordult a megyének majdnem valamennyi járásában. Tegnap és tegnapelőtt a világosi, a tornyai, a borosjenői, a sebesi és a halmágyi járásokban időzött, mindenütt meghallgatta a községek lakóinak panaszait és kéréseit s azokat lehetőleg még a helyszínen orvosolta. A prefektus dr. Moldovan Silvius nyugalmazott törvénytudós elnöknek, az aradmegyei tanácsok kormány-párti szenátorjelöltjének társaságában járt a megyében és utjuk valóságos diadalmenet volt. A községek lakosságát nem értesítették előre a prefektus érkezéséről és mégis majd mindenütt diadalkapuval fogadták. Tüntető szeretet és lelkesedés vette körül Aradvármegye vezetőjét, még fokozottabb mértékben, mint a választások idején.

Érdekes epizódja volt a prefektus megyei útjának az a küldöttségjárás, amellyel a prefektust egy méltatlanul ért laptámadással szemben igazolták a legteljesebb mértékben. Az egyik szélső baloldali bucuresti-i lap azt írta, hogy Boneu prefektus a szenátorválasztás idején katonaságot küldött Chisindia községbe, karhatalommal akarta kényszeríteni a lakosságát, hogy a kormány jelöltjére szavazzon. Ezzel szemben aktaszerűen bebizonyítható, hogy a 4-én lezajlott választások után egy nappal, június 5-én küldött a prefektus husz katonát a községbe, azt is a község nyugalmának biztosítása érdekében. Ugyans a szenátorválasztás előtti napokban a pancotai uradalom chisindiai igazgatójának házáat éjszakának idején fegyveres emberek támadták meg. Minthogy százhuszonnégy fegyverlövést adtak le a házra és az igazgató családjával együtt csak úgy menekült meg, hogy a földre fekvé föltölték az egész éjszakát. Chisindian fegyvertartási engedélve senkinek sincsen és így szükséges volt annak megállapítása, hogy kiknél van fegyver, amelyet éjszakai támadásra használtak fel. A kiküldött katonák fegyverkutatót rendeztek és egy egész halom osztrákmagyar és német katonafegyvert, valamint több lőszert koboztak el, de megtalálták az éjszakai támadás főkolompasát is, aki békétlenkedő természetéről hírhedt az egész környéken. Az éjszakai támadásnak különben az volt az oka, hogy az igazgató meg akarta akadályozni, hogy az uradalom tulajdonát képező és a község határában elterülő kétezer holdas fiatal, ugynevezett tiltott erdő marhalegeltetéssel tegyék tönkre.

Chisindia békés lakossága, amikor arról értesült, hogy Boneu prefektus Körösbökénybe érkezett, azonnal küldöttséget mentesztett hozzá, amely megköszönte a prefektusnak, hogy a község rendjét helyreállította és arra kérték, hogy oszlassa fel a jelenlegi községi tanácsot, amely a legbékétlenebb természetű em-

berekből került össze. Felháborodással emlékeztek meg a bucuresti-i lappal a prefektus ellen in-

Szenzációs politikai egyesülés Csehszlovákiában.

A cseh, magyar és német polgári pártok közös blokkja.

(Prága, június 19.) A csehek, a magyarok és a németek polgári blokkjának egyesülése a csehszlovákiai magyar és német politika új fordulatát jelenti. — A Prager Presse szerint a magyaroknak és a németeknek jelentős engedelmé-

tézett igaztalan támadásáról és mindenben megerősítették a lefolytatott vizsgálat eredményét. További kérésünkre a prefektus elhatározta, hogy Chisindian csendőrsöt létesít, a község rendjének és békéjének megőrzésére.

nyeket adnak és kedvezően oldják meg a magyar állampolgárság kérdését. A németeknek helyet biztosítanak az állami földosztó hivatal vezetésében és a német agrárbankot 21 millióval szánják.

Kétezer asszony a párisi Sorbonne-on

Följegyzések a feministák tizedik világkongresszusáról.

(Páris, június 19. Alkalmi tudósítónktól.) A párisi Sorbonne nagy és sötét félkör alakú terme. Az amphiatétra. A falakon negyven nemzet zászlója, trikolórja, a padokban kétezer asszony. Férfiak, az egész teremben, mindössze négyen vagyunk. Az egyik La moureux, a francia kultuszminiszter, mellette Lapie közoktatásügyi államtitkár és lent a suffragettek között mi ketten, akik messzi földről jöttünk Párisba. Körülöttünk, előttünk, hátunk mögött, nő és nő mindenütt. Fiatalok és szépek, her vadásznak indultak és öregek, elegánsak és egyszerűek, a modern divainak megfelelően soványak, vagy nekigömbölyödtek, mosolygós arcnak, vagy olyanok, a kikkől az első percben bajosan hiszi el az ember, hogy a gyenge női nemhez tartoznak. Kétezer nő. Feministák. Egyiptomból, Indiából, Japánból, a Kanári-szigetekről is eljöttek, hogy nyugati testvéreikkel összefogva, az asszonyok politikai jogait követeljék. A legtöbb közöttük természetesen — francia. Bubi- és etonfrizurás párisi suffragettek. Szavazni akarnak, képviselőt választani és — kormányt bukítani. Egyik-másik olyan szép közöttük, hogy magam részéről, minden továbbiak nélkül, megadnám nekik a szavazati jogot.

Az elnöknő Miss Corbett Ashby. Szikár, csontos angol hölgy. Ugynevezett született suffragett. Éles hangja, amit az elnöki emelvényre helyezett hautparleur egy oktávval még élesebben továbbít, föltétlenül veszélyt jelentene minden parlamentben. Franciául, angolul, németül mondja el a feministák programját.

— Egyesítsük erőinket, gondolatunkat — kiáltja, — a világ békére szomjazik!

Utána Amerika, Ázsia, Afrika, Egyiptom kiküldött hölgyei emelkednek szólásra. Ha az ember nem hallaná őket, nem is tudná, hogy mennyi közös bajuk van a világ fehér, sárga és fekete asszonyainak. Egyik legnagyobb sikerét föltétlenül a magyar delegátusnőnek volt, aki büszkén számolhatott be arról, hogy Magyarországon választójoguk van a nőknek. A francia nők irigykedve néztek föl rá.

Van valami ezen a feminista kongresszuson, amiért a legna-

gyobb elismerés illeti meg. A kongresszus tagjainak viselkedése. Tessék elképzelni kétezer asszonyt egy csomóban, fiatal és öreget, szépet és nem szépet és ez a kétezer asszony a legnagyobb csendben, türelmesen, sőt figyelmesen hallgat végig minden szónoklatot. Egyetlen közbekiáltás, egyetlen zavaró momentum nincs. Mintha az a filigrántermetű, rövid szoknyás kis párisi suffragett is éppen úgy átérezné a kongresszus munkájának komolyságát, mint az a nekigömbölyödött, harcias magatartású angol miss, akinek meglehetősen hosszurányult életének minden tevékenysége a feminista mozgalmakban merült ki. Nagyon komolyak ezek az asszonyok és talán kissé okosabbak is, mint kellemes lenniök.

— Még szerencse, hogy a komolyságuk csak a kongresszus időtartamára szól. Reggel kilenc-től tizenegyig. Mert a napi tanácskozások befejezése után, — a feministákból is csak nő lesz, párisi, berlini, londoni, budapesti vagy bucuresti, — de nő. A Sorbonne termé akkor átváltozik Babel tornyává. Megindul a trics-tracs, a pourparlé a világ minden nyelvén s akkor feledve van női választójog, mindenféle feminista program pont, — a kétezer asszonyt csak egyetlenegy valami érdekli s ez a valami a divat. Ezért pedig igazán érdekes eljönni még a Kanári-szigetekről is — Párisba. Ha tehát az egyiptomi Charaoui kisasszonynak a kongresszuson való szereplésével nem is lesznek megelégedve szűkebb hazájában, a kiküldetés költségeit föltétlenül megéri majd az az új Poiret-kreáció, amit Párisból visz magával. Ha választójogot nem is szállít az egyiptomi nőknek, de új divatot annál biztosabban. Szép, koromfekete haját, a kongresszus második napján, mindenesetre már levágta. Ez is eredmény. Sz. F.

— Felhívás. A vöröskereszt aradi fiókjának elnöksége felkéri ama gyermekek szüleit, akiket május havában a vörös kereszt bizottsága a helyi iskolákban nyári üdülésre kiválasztott, sürgősen jelentkezzenek gyermekeik érdekében dr. Botis Tivaiárné, a vörös kereszt elnöknőjénél. Szerb-palota I. emelet.

Herriot az új francia miniszterelnök.

A jobboldal erős harcot indít az új kormányelnök ellen.

(Páris, június 19.) Doumergue köztársasági elnök megbizta Herriot-t a kormányalakítással. Herriot elvben elfogadta a megbízást és ma megkezdte tanácskozásait. Herriot hosszasan tárgyalta Caillaux-val is, de a megbeszélés nem vezetett eredményre. Herriot a tanácskozás után kijelentette, hogy csak ma este tudja megmondani, hogy kormányát meg tudja-e alakítani. A külügyi tárcát Briandnak ajánlotta fel, aki azonban még nem nyilatkozott, hogy elfogadja-e. Herriot különben a köztársasági baloldal fuziójával kísérletezik, hogy kormányát megalakítsa és pénzügyminiszterjelöltje Bokanovszki. — Nem tartják valószínűnek, hogy hétfő előtt megtörténjék a kabinet megalakítása. A Matin szerint Briand nem lép be a kabinetbe. A jobboldali sajtó kérelmetlen hadjáratot indított Herriot ellen.

A parasztpárt kiközösíti Sterét.

Felbomlik az ellenzéki kartell. — Maniu nyilatkozata.

(Bucuresti, június 19.) Maniu Gyula ma intervjut adott egy bucuresti-i lap munkatársának. Arra a kérdésre, hogy miért jött már most Bucurestibe, kijelentette, hogy a nemzeti párt reorganizációja végett érkezett a fővárosba. A különböző fuziók híreire vonatkozólag hangoztatja, hogy egy a parasztpárttal, mint más pártokkal semmiféle tárgyalások nincsenek folyamatban, sem közvetlenül, sem közvetve. Maniu egyébként ma megbeszélést folytatott Michalacheval a két párt közös parlamenti akciója ügyében. Az Adeverul a nemzeti párt és a parasztpárt viszonyával foglalkozva megállapítja, hogy a jelenlegi helyzetet tovább fentartani lehetetlen, mert a parasztpárt elégedetlensége egyre növekszik és igyekszik likvidálni a nemzeti párttal való kapcsolatokat, hogy saját számlájára szervezkedhessen Erdélyben. A lap azt hiszi, hogy a parasztpárt még a parlament megnyitása előtt tisztázni fogja a helyzetet.

Chisinauban holnap ül össze a parasztpárt kongresszusra Pan Halipa elnökletével. A Viitorul tudni véli, hogy a kongresszus bevalótt programja jelentéktelen ugyan, de a kulisszák mögött arról van szó, hogy Sterét eltávolítsák a pártból.

Fürdőbe

Visagine

„ADELINA PATTI”

Timisoara, Plata Plevnei No. 3

az arcporusok jobban kinyulnak mint mákor. Hogy megakadályozzuk arcporusainkba a festék és por behatolását, használjuk fürdő után a híres párisi arcmaszot „Visagine” (visazine) Adeline Patti-t. Kapható: gyógyszerárak, drogériák és illatszertárakban, ha nem, megrendelhető fölerakatkából.

H I R E K.

Nyaralni viszik az aradi szegény gyermekeket.

Az aradi Vörös-Kereszt-Egylet nemes akciója.

(Saját tudósítónktól.) Az ember-szeretet legemelkedettebb érzését dokumentálja a Vörös-Kereszt-Egylet aradi fiókja, amikor dr. Botis Tivadárné elnöknő vezetésével nagyszabású gyermeknyaraltatási akciót tervez a szegénysorsú beteg gyermekek számára, akikből a sors megragadta a levegőváltás és gyógyulás anyagi lehetőségeit. Az akció bizottsága összesen 120 gyermek nyaraltatását vette számításba, akiket teljesen ingyen, negyvenes turnusokként szállítanak a 30 napig tartó nyaralásra. A bizottság már fixrozta is a nyaralás helyeit s a program szerint a görvéllykőben, csontszuban és mirigy-tuberkulózisban szenvedő gyermekeket Techirghiol sóslevegőjű városába, a tenger mellé, míg a gyenge, vérszegény és léghurutos gyermekeket a Banca Generala petrisi kastélyába viszik, ahol gyönyörű park és fenséges ózon várja gyógyulásra a szegény beteg gyermekeket.

Epep ezért teljesen érthetetlen a szülőknél az akcióval szemben tanúsított közönye, amennyiben eddig alig néhányan jelentkeztek gyermekeikkel, noha az akció tekintet nélkül a fajra és vallásra, minden jelentkező beteg és szegény gyermeket teljesen ingyen hozzásegít ahhoz, hogy a higiénikus helyeken visszanyerjék egészségüket.

— A király külföldi útja. Bucurestiből jelentik: Ferdinand király július 10 és 15-ike között Bagnollesbe utazik nyári fürdő-kurára.

— Segélyakció egy elpusztult városért. Bacau régi királyságbeli várost, mint jelentették, nemrégiben hatalmas tűzvész pusztította el. Mintegy négyszáz ház égett le és ezt az elemi csapást ezután egy másik katasztrófa tetézte: az árvíz. Ennek a virágzó városnak majdnem az egész lakossága koldusbotra jutott. A katasztrófa által sújtott lakosság felségélyezésére Bucurestiben bizottság alakult Averescu miniszterelnök feleségének elnöke alatt és ez a bizottság most megkereste Aradvármegye vezetőségét, hogy Aradon is alakítsanak egy albizottságot, s Aradmegye is segítsen a bajbajutottakon. A bizottság ma délután hat órakor alakult meg a prefekturán és diszelnöke dr. Comsa György görög keleti román püspök lett. Elnöke Boneu Vasul prefektus, alelnöke dr. Robu János polgármester, tagjai dr. Marcus Mihály, Adám György, Fejér Gábor, Weissenburger Nándor bankigazgatók, dr. báró Neuman Károly, dr. Baross Lajos, Mairovitz Márton és Petrescu Astra-gyári igazgató. A bankigazgatók magukra vállalták a bankok, dr. Baross Lajos a gyárosok és a kereskedők, Mairovitz Márton a fások megszervezését, Gergely püspök papjaihoz körrendeletet intéz, hogy egy meghatározott vasárnapon a templomokban gyűjtsenek. Magánosok, akik adakozni akarnak, adományait Petrutiu Aron vármegyei főjegyzőhöz juttassák, akiknek az irodája a megyeháza első emeletének 7. számú helyiségében van.

Rendet ígér Arad rendőrprefektusa.

Mutiu Trajan nyilatkozata az aradi rendőrség új feladatairól.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi államrendőrség — mint lapunk más helyén írjuk — hétfőtől kezdve egészen új alapokon folytatja működését. Mutiu Trajan rendőrprefektus, aki minden tekintetben Arad város közönségének érdekeit akarja szolgálni, a rendőrség átszervezésével a következőket jelentette ki a Közlöny munkatársának:

— Először is megcáfolom azokat az elterjedt híreket, hogy lemondanék prefektusi állásomról, mert meguntam Aradot. Ezeket a híreket valószínűleg azok terjesztik, akik szeretnék, ha Aradról eltávoznék. Itt maradok és minden erőmmel azon leszek, hogy a város közbiztonságát megjavítsam s hogy a rendőrség olyan működést fejtsen ki a jövőben, hogy mindenki meg legyen vele elégedve. Eddig a választások és egyéb politikai okok miatt nem dolgozhattam, azonban most hozzáfogok a munkához. Ahhoz, hogy eredményes munkát tudjak kifejtetni, úgy a sajtó, mint a közönség feltétlen támogatására van szükségem. Először is arra kérem a város közönségét, hogy ha a hatósági közegek részéről bármiféle szabálytalanságot, vagy visszaélést tapasztalnak, forduljanak hozzám bizalommal. Természetesen névtelen leveleket nem vehetek figye-

lembe, mert azoknak nagyobb része személyes bosszún alapul. Ha valaki személyesen vagy névvel ellátott levélben fordul hozzám panaszával, megígérhetem, hogy kívánsága szerint nevét a legnagyobb diszkréció mellett kezeli a rendőrség.

Legutóbb egy regáltbéli városban a közönség segítségével sikerült egy bünszövekezetet ártalmatlanná tenni a rendőrségnek. Ezt szeretném én is elérni Aradon. Ha a közönségnek bármiféle gyanus vagy konkrét törvénytelen cselekedetről tudomása van, azonnal tegyen jelentést a rendőrségnek róla. A város közbiztonságának fontos érdeke, hogy a közönség feltétlen jóindulatát bírják a nyomozó hatóságok. A felől mindenki nyugodt lehet, hogy ha bizalommal fordul hozzám s bárki által elkövetett visszaélésekről tesz jelentést, azt csak hálával fogadom. A szabálytalanságot elkövető hatósági közeg ellen, legyen az bárki, kettős szigorral járok el.

Rendkívül fontosnak tartom a piaci ellenőrzést, illetve az Aradon tapasztalt áruzsora letörését. A legnagyobb intenzivitással fogom ellenőriztetni az árakat és mindent elkövetek, hogy csak indokolt esetekben történhessék ár-emelés a piacokon, vagy egyéb árszító helyeken.

— Milyen idő várható. A meteorológiai intézet jelentése szerint a depresszió keletre elvonult, de nyomában északon új depresszió jelentkezik. Az északi és a délnyugati maximum enyhült. Középeurópában nagybárra felhős idő uralkodott növekvő csapadékkal. Időjárás: Változó felhőzetű, egyelőre még mérsékelt meleg, esőre, zivatarra hajló idő várható. Később hőszűvedés valószínű.

— Arad is megünnepli az eucharisztikus kongresszust. A chicagói nemzetközi eucharisztikus kongresszust Aradon is megünnepli a katolikus társadalom és ennek az ünnepségnek egyik legszebb étagja a vasárnapi zárandókut lesz. A katolikus nők és férfiak hatalmas tömegben jelentkeztek a zárandókutakra s ezért két különvonalat fogja vinni a zárandókut vasárnap reggel hat órakor Radnára. A két külön villamos vasárnap reggel hat órakor indul és a zárandókutokat D'André Károly minorita rendfőnök fogja vezetni. A zárandókutakkal utaznak még az aradi minoriták közül Peska Ignác és Angeli Sebő is. A zárandókutok délelőtt kilenc órakor ünnepi szentmisét hallgatnak a radnai kegytemplomban és az ünnepi prédikációt itt D'André Károly fogja mondani. Este nyolc órakor ugyan-csak két különvonalat térnek vissza a zárandókutok Aradra.

— A felebbező adózók könyvellenőrzése. Az aradi pénzügyigazgatóságon működő adófelebbezési bizottság, amely a speciális adókievetések ellen beadott felebbezéseket tárgyalja, közli az érdekeltekkel, hogy felebbezéseiket csak abban az esetben tárgyalhatja le érdemlegesen, ha a felebbezési tárgyalás előtt legalább 48 órával letétbe helyezik fizetési könyveiket. Ennek a rendelkezésnek az a célja, hogy az üzleti könyveket meg-

felelő módon ellenőrizhessék, ami a rövid tárgyalási idő alatt nem volna lehetséges. A könyveket a pénzügyigazgatósági palota földszintjén a 7. számú szobában kell leadni.

— Eljegyzés. Bunzl Leo Timsoaráról eljegyezte Kiszely Gizikét, Kiszely Gyula, az Erdeyi Hitelbank R. T. igazgatójának bájos leányát Aradon.

— Hazasság. Fias János és Lőrinc Iluska f. hó 20-án, vasárnap déli 12 órakor a ref. templomban tartják meg egyházi esküvőjüket. (Minden külön értesítés helyett.)

— Alaptalan csődkeresés egy aradi nagykereskedő ellen. Különös, szokatlan súlyos, elítélendő eljárás foglalkoztatja Arad kereskedő-társadalmát. Mint már ma jelentették, a Somló Testvérek aradi divatárkereskedő cég ellen csődnyitási kérelmet nyújtott be a törvényszéken Smilovici Leon bucarestii kereskedő 85.000 lej követelés miatt. Smilovici Leon ezt a kérését minden kereskedelmi szokás mellőzéseivel és jogellenére tette meg. A Somló Testvérek cég még ez év januárjában kiegyezett minden hitelezőjével, akik készségesen elfogadták a felajánlott ötven százalékos kvótát. Elfogadta ezt az egyezséget akkor Smilovici Leon is és a bucarestii cég bélyegzőjével és aláírásával igazolta ezt a körülményt. Később úgy látszik Smilovici megfogadta a dolgot, mert száz százalékos kvótát követelt magának és miután erre a Somló Testvérek cég természetesen hajlandó nem volt, csődnyitási kérelmet nyújtott be az aradi törvényszékhez. Ha a Somló Testvérek cég a megegyezés ellenére teljesítette volna a bucarestii cég követelését, akkor ezzel csak többi hitelezőjét károsítaná meg és a kereskedelmi életben példátlan precedenst szolgáltatna. A jövő aradi divatár-

cég, amely önhibáján kívül, a súlyos gazdasági viszonyok következtében jutott abba a helyzetbe, hogy kényszerűleg utján elégitse ki hitelezőit, eddig a legpontosabban tett eleget fizetési kötelezettségeinek és így annál kevésebb volt oka a bucarestii cégnek, hogy ilyen jogosulatlan csődkeresés útján igyekezzen követeléséhez jutni. A Somló Testvérek cég pört fog indítani Smilovici Leon ellen hitelrontás miatt.

— Esküvő. Kotzka László kishendi borkereskedő f. hó 26-án tartja esküvőjét Joia-Marén Brassay János földbirtokos leányával, Erzsikével.

— Borzalmas tömegmészárlások. Berlinből jelentik: Az elmúlt éjjel folyamán a dortmundi Leopoldstrasse egyik házában egy mészárosmester megölte feleségét és gyermekeit. Aztán felment az egy emelettel magasabban lakó kosztosainak hálószobájába és egy bárdal leütött közülök egyet, akivel az előző éjjel együtt mulatott, majd visszatért lakásába. A folyosón egy kétgyermekes családjába jött szembe vele, akit szintén leütött a bárdal. Lakásán aztán öngyilkosságot követett el a hétszeres gyilkos. — A németországi wöcklabrucki kerületből ugyancsak egy borzalmas gyilkosságot jelentenek. Steindl Mátyás fakeskedő reggel 5 órakor, mielőtt felesége távol volt, fejszével agyonverte két gyermekét, a szörnyű tett elkövetése után pedig felakasztotta magát.

— Fürdő dresszek legolcsóbban. Strasser divatáruházában, a luthenus templommal szemben.

— Leleplezték egy koplalóművészt. Berlinből táviratozzák: Megtörtént az első éhezóművész leleplezése. Jolly koplalóművész nemrégiben negyvennégy napos koplalásával világrekordot állított fel és ezzel a műveletével több mint 157.000 arany márkát keresett. Most azonban a híres és már hírhedtté vált Jollyt kétséget kizáró módon leleplezték. Az állan-lyűvészségen többen jelentkeztek, akik eskü alatt hajlandók vallani, hogy Jolly egészen közönséges csaló. Az üvegszekrénybe zárt Jollyt megfigyeiték és a legnagyobb lelkiismerettel állíthatják, hogy az éhezés 28-ik napjától kezdődően, naponként legalább 200—300 gram csokoládét vett magához. A csokoládét a koplalóművészhez éjjeltáiban csempeszték be kis sárgarépa csövekben az üvegszekrénybe vezető nyílásokon, amelyek a világítóveteték átvitelére szolgáltak. A tanuvallomások alapján tehát bizonyítást nyert, hogy a „művész“ egészen tisztességesen táplálkozott és így igen könnyen huzhatta ki a dolgot a negyvennegyedik napig.

Orbán butorok a LEGSZEBBEK

Arad, Piata Stefan cel Mare
▶ (Béla-tér) 16. szám. ▶

— Színházi Versenybazarban az üzlet átalakítása miatt, csak rövid ideig, feltűnő olcsón vásárolhat és ajánljuk, hogy ezt a ritkán kínálgató alkalmat használja ki mindenki a saját érdekében. Az olcsó árákról meggyőződhet, ha a kirakatot megtekinti.

— Alólírott aradi pénztintézetek ezúton értesítik t. ügyfeleket, hogy intézeteik pénztárai folyó évi július hó 1-től szeptember 1-ig bezárólag reggel 2 1/2 órától déli 1 óráig állnak a közönség rendelkezésére. Ezen hónapokban tehát a délutáni órákban a pénztár-forralom szünetel. Aradi Általános Takarékpénztár, Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár, Aradi Ipar és Népbank, Aradi Központi Takarékpénztár, Aradmegyei Takarékpénztár, Aradi Polgári Takarékpénztár, Banca Marmoroschi, Blank & Co. Suc., Banca Romaneasca S. A. Suc., Egyesült Bank Rt., Erdélyi Hitelbank Rt., Pesti Magyar Kereskedelmi Bank aradi fiókja, Temesi Aszár Takarékpénztár aradi fiókja.

— Arad társadalmának — azt mondhatni — ma már a legelőkelőbb osztálya is előszeretettel keresi fel a Nánethi Ignác-féle Transylvania (volt Werkmeister) vendéglőt, mert itt az ételek izletesek, az italok kitűnőek, az árak feltűnő olcsók, a kiszolgálás gyors és figyelmes.

Most érkezett könyvjutalmok
KELLERMANN: Schollenborg Testvérek,
BIRÓ LAJOS: Házasság,
Oland Parro: A titkár kisasszony
BETTAJER: Vörös szerelem.
UJHELYI: A színész.
LOBL hírlapirodában ARAD.

— Pályázati hirdetés. Az aradi chevra kadisa a vezetése alatt álló izr. Szeretetházban megírított élelmiszor-gondnoki állásra pályázatot hirdet. Izraelita vallású, nős, lehetőleg gyermektelen egyének pályázati kérvényeiket f. évi június 30. napjáig az izr. hitközség irodájában (Piata Plevnei 5.) nyújtsák be. A pályázati feltételek ugyanott megtudhatók.

Orbán butorok a LEGJOBBAK
 Arad, Piata Stefan cel Mare
 << (Béla-tér) 18. szám. >>

Dugulás, aranyeres bántalmak, máj- és lépduzzadás, hát- és derékfájás ellen a természetadta „Ferenc József” keserűviz, naponként többször bevéve, biztos segítséget nyújt. Tudományos megfigyelések beigazolták, hogy a Ferenc József víz ahasi megbetegedésnek esetében is gyorsan és mindig enyhén hat. Kapható gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— F. hó 25-én délután 10 órakor nyílik meg az aradi állami leány tanítónőképző Scuola normală de fete igen érdekes kiállítása, melyben kiállítva lesznek a növendékek által készített szövet, szőnyeg, hímzés, csipke, rajz, kézimunka tárgyak művészi festéssel és kőműveléssel és mint meslepetés pingrávált aranyozott olajfestésű szentképek. Nagyon sok kiállított tárgy el lesz adva a művészetet pártoló nagy közönségnek, hogy jövőre az intézet újabb meglepetéssel szolgálhasson a művészetet pártolóknak és Consuetta Logier igazgatónő önzasága által anyai szeretettel és szakértelemmel vezetett intézet promóciójára iránt érdeklődőknek.

Románia képviseli a kisantantot a Népszövetségben

Bucarest, június 19.) Bledből érkezett magánjelentések szerint Mitilincu, Benes és Nincsić között megállapodás jött létre, hogy Románia fogja a kisantantot a Népszövetség tanácsában képviselni.

— „Minerva” közművelődési troda értesíti tagjait, hogy a Kulturpalota könyvtárát díjtalanul használhatják.

— Országos művészi amatőr fényképképzés a Kulturpalotában. Nyitva 24-ig.

— Hogyan képzeljük el az erdélyi magyar színészet jövőjét? Ments meg Urám a barátaimtól! Angol tudós tanulmányutja Romániában; A potyafáter; Milyen idő lesz ebben az évben és még több érdekes cikket tartalmaz az „Aradi Kurir” legújabb száma.

— Tenniszerők, teniszlabdák és más sportcikkék, gramofonok, tánc- és művészlemezek nagy választékban Hegedűs cégnél Aradon.

— Irodalmi előadások. Dr. Somogyi Gyula, nyuz. felső ker. isk. igazgató, szeptembertől kezdve követhető előadásokhoz fog tartani: Geschichte der Deutschen Literatur im 19. Jahrhundert und Geschichte der Philosophie von Kant bis Schopenhauer, a filozófiai alapfogalmak képző magyarázatával, népiesen. Előadási nyelv német, kiegészítő magyar. Heti 3 óra. Havi tandíj 300 lej. Különórát német nyelv és keresk. levelezésből. Jelentkezés július 1-ig, Földes-ház H. em.

Művészet.

A „Csókos asszony”-t, ezt a rendkívül érdekes és kedves operettet játsza vasárnap este az aradi színház. A bemutatón is nagy sikert aratott operettben búcsuzik el Lengyel Irén, akit az első két vendégestén tündéres szeretettel ünnepelt Arad közönsége. A búcsuestének egyik érdekessége, hogy Szűcs Laci, a színtársulat kitűnő bonvivánja ezúttal új szerepkörben mutatkozik be Arad publikumának és táncos-komikus lesz. Ibolya Edét játsza és nemcsak táncművésze, közvetlen és kedves humorával fogja érdekessé tenni ezt a szerepét, hanem azzal is, hogy a sok szép énekszámot nagyszerűen fogja kihozni.

Fratta Géza búcsuja. Az aradi búcsuestések sorát Fratta Géza búcsuestéje kedden este nyitja meg az Aradon évek óta nem látott kitűnő operettel a Vig özeveg-gyel. Ráthonyi Ákos óta senki sem tudta tökéletesebben eljátszani Daniló szerepét, mint a közönség kedvelt bonvivánja, Fratta Géza. Az előadás iránt nagy az érdeklődés és valószínű, hogy a Vig özeveg keddi repri-zén felt ház ünnepli Fratta Gézát.

„Jön a Marica grófnő”, Kálmán Imre világsiker aratott, szenzációs operettel.

Lengyel Irén vasárnap este búcsuzik és Arad közönsége ezúttal is ünnepelet fogja kedvenc primadonnáját!

Két pénztár árusítja a hétfői revü jegyeit. Ezek óta nem volt példa olyan óriási érdeklődésre, mint amilyen a most hétfőn este fél 9 órakor a nyári színházban bemutatásra kerülő revü iránt nyilvánul meg. A jegyeket két pénztár árusítja a nagy torlódásra való tekintettel az „Egy nap Aradon” című revü premierjére. Szenzációs lesz Antalfi és Csillag aradi atlé-

viselni. A konferencia foglalkozott a magyar kérdéssel is és elhatározta, hogy csatlakozik Briandnak a bankjegyhamisítás nemzetközi megtorlására vonatkozó javaslatához.

ták birkózó mérkőzése, de szenzációsak lesznek a szeniális Egyhy Ghyssa növendékeinek táncművészeti is. A rengeteg vendégszereplőn kívül érdekessége még az estélynek, hogy Lengyel Irén erre az estélyre itt marad és a „Miami” Jakobi-operett néhány slágerét énekl. Lengyel Irén cow-boy-kosztümben és lóháton jön be a színpadra.

Bérbeadták a budapesti Vigszínházat. Budapestről táviratozzák: Ben Blumenthal egyik színházának kérdése megoldást ért, amennyiben Roboz Imrével, a Vigszínház eddigi igazgatójával megegyeztek a szerződést, amely szerint Roboz Imre bérbevette a Vigszínházat.

Az áruló fényező.

A megzavart szerelmesek az erdő mélyében.

(Düsseldorf, június 19.) Az itteni kiállítás legnagyobb vonzereje a fényezőtorony. Majdnem száz méter magasságú ez a torony és a csúcán, ha beesteledik, a fényező működni kezd és megvilágítja Düsseldorfi környékét. A közönség valóságban látni a toronyba, hogy a látványban gyönyörködhessek.

Eleinte nem tudták, mi az oka ennek az elragadtatásnak. Hiszen az, hogy a fényező ide-oda sétál, mégsem olyan izgalmas látványosság. Később nyilvánosságra került, hogy a fényező népszerűségének egészen különös oka van. Düsseldorfi környékén erdők vannak s ezeket az erdőket szívesen keresik esténként a szerelmes párok. A fényező, természetesen, az erdőbe is belövi sugarait s a toronyban levők láthatják a szerelmes párok erdei ölelközéseit.

Bizony, — jelentette az eset megvizsgálására kiküldött rendőr tisztviselő — botrányos jelenetek nékelvölünk tanui. Hiszen még tudtuk, hogy az erdők botrányos dolgokat takarnak, de mégsem hittem volna, hogy ilyenek is lehetségesek.

Elmondotta még, hogy a fényező által felirasztott szerelmes párok eszeveszetten menekülnek és a toronyon lévő közönség szívesen megvárja a vacag, mikor a párok óriási zavarokban ide-oda ugrálnak. Rendszerint még sűrűbb bokrok mögé igyeksenek elbujni, de a fényező ide-oda megy s nem nyugszik addig, amíg ki nem piszkálta őket. A rendőrség megakartta tiltani a fényező működését. A papság közbelépett és így nem adták ki a tilalmat.

Nagyon heves, — ez volt a papság véleménye — ha a fényező bevilágít az erdőbe, mert ezzel megakadályozzák az erkölcs telenséget.

Ez az oka annak, hogy a fényező tovább működik s alkalmassint fog is működni mindaddig, amíg az összes szerelmes párok tudomásul nem veszik, hogy a düsseldorfi erdők nem alkalmasak arra, hogy találkozzanak bennük.

Aktuális esetek.

CSABITÓ TULAJDONSÁG

Egyik koplalóművészről az a hír, hogy megházasodik. Valaki megkérdi, igaz-e, hogy megnősül? A koplalás mestere így felelt:

— Igaz. Koplalás közben történt. A nézők között felfedeztem egy enniváló kis hölgyet és megkértem a kezét . . .

SEGITSÉG!

Ebédelt a család. A levesnél tartanak. A családfő egy-két kanál leves elfogyasztása után így szól a feleségéhez:

— Erről a levesről eszembe jut az Embervédelmi kiállítás.

— Hogyan?

— Az is S. O. S. . .

NYARI TRAGÉDIA.

A nyári vendéglőben jelentkeznek egy férfi és a tulajdonost keresi és edénymosogatónak ajánlkozik, mire a főnök így válaszolt:

— Sajnálom barátom, nem tudom magát használni. Nálunk az eső mos el mindent . . .

Fémcsiszoló masszák

1 kg. HOCHGLANC-massza 40 lej.
 1 kg. BARNA massza 60 lej.

Megrendelése utánvétel küldi:

ASTOR Ipar-vállalat ORADEA,
 Strada Cogalniceanu No. 2.
 Állatokat díjmentesen küldünk.

MOZI.

xx Még ma, vasárnap és holnap, hétfőn vetíti az aradi Apolló a „Halálslákló” című szenzációs filmet. Általános tetszés mellett vetítette az aradi Apolló a „Halálslákló” című nagyszerű kalendáriumfilmet, amelynek frappáns cselekménye teljesen újszerűen hat. A darab főszereplője Carlo Aloni sokoldalú, nagykonceptiójú művész, aki a legteljesebb mértékben felel meg a reá háruló feladatnak. Az előadások ma, vasárnap fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor, hétfőn pedig 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx „A kis hóboros” az aradi Uránia vasárnapi filmbemutatója. A modern vigjátékok legjobbjai az a film, mely vasárnap kerül bemutatásra az aradi Urániában. A poppás helyzeteket Colleen Moore, a kiváló amerikai filmművésznő kiválóan aknázza ki. Az előadások ma, vasárnap fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor, hétfőn pedig 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx „Jönnek a huszárok” szenzációs film Bob Doidyval a főszerepben keddtől az aradi Apollóban.

xx Le Vert Galant — A gálans király. Ma, vasárnap az aradi Marosparti mozgó „Le Vert Galant” (A gálans király) című rendkívül érdekes két részből álló filmet vetíti. Hatalmas történelmi film. Henrik király korából. A filmet az igazgató költségét nem kímélve szerezte be. Az I. rész ma, vasárnap utóljára kerül bemutatásra. Az előadás kezdete negyed 10 órakor.

HA LAPUNK részére közölni valót van, telefonon is bemondhatja. TELEFON SZÁM . . .

SPORT

Elmarad a Budapest—Timisoara válogatott mérkőzés.

Beutazási engedély hiánya miatt az M. L. Sz. lemondta a matchet.

(Saját tudósítónktól.) Széles körökben hatalmas érdeklődést váltott ki a timisoarai szövetség által már két hónap óta reklámozott Budapest—Timisoara városközi mérkőzés. Az egész környék sportrajongóit lázba hozta a fényes attrakció és most az utolsó pillanatban, amikor közel 10.000 ember érdeklődése várta a matchet, terjedt el a meglepetést keltő hír, hogy a budapestiek beutazási engedély hiánya miatt nem léphetik át a kurticsi határt, a mérkőzés elmarad. A match elmaradása kétségen kívül kínos szenzációja Románia sportéletének és súlyos kritikát illelt a temesvári szövetséget azért, mert tisztán az ő hibája az, hogy a mérkőzés nem tartható meg. Két hónapja folynak az előkészületek, s pont egy nappal a mérkőzés előtt derül ki, hogy nincs beutazási engedély. Egy ilyen nagy érdeklődést keltő mérkőzést mindenestre lelkiismeretesebben kell megrendezni. A Budapest—Temesvár-mérkőzés elmaradását a következő budapesti távirat jelentette elsőnek: „Budapest. A Sporthírlap írja, hogy a vasár-

napi hírdetett Budapest—Temesvár városközi mérkőzés elmarad, mert péntek estig a magyar csapat tagjainak vizumai nem érkeztek meg és emiatt az MLSz. a mérkőzést lemondja. Az MLSz. más alkalommal, ha a vizumok idejében megérkeznek, hajlandó válogatott csapatát Temesvárra leküldeni. Később ezt a lemondást megerősítette a temesvári szövetség, amelynek jelentése így szól: „A félév óta várt nagy sport attrakció, Budapest és Temesvár válogatott csapatainak mérkőzése, előre nem látott akadályok miatt egyelőre elmarad. Ma délelőtt az MLSz-től távirat érkezett, amelyben közli, hogy képtelen csapatát Temesvárra küldeni, mivel a beutazási engedélyeket péntek estig nem vették kézhez. A magyar labdarugó szövetség ezt a csapatot egy másik terminusra is felajánlja. A távirat vétele után dr. Lázár Cornel és dr. Major Ágoston azonnal Lőkös-házára utaztak és megkísérelték, hogy valamilyen formában lehetővé tegyék a magyar csapat beutazását. Kísérletük azonban sikertelen maradt”.

— Az ATE klubavatása. Alig néhány esztendő előtt alakult meg az ATE evező-szakosztálya, amely hatalmas lendülettel lépett a fejlődés útjára. Ez a szakosztály már annyira jutott az előrehaladásban, hogy szombat este csolnakeresztelés és klubházavató-ünnepélyt tartotta. A Kulturpalota mögött levő klubháznak avató ünnepélyét ünnepélyes és bensőséges hangulat jellemezte. Az ünnepélyt Zima Tibornak, az ATE elnökének avató-beszéde vezette be. Lendületes szavai után megkezdődött a Maroson az ATE összes hajójának felvonulása. A zsilipről elinduló hajócsoport felvonulása festői látványt nyújtott, majd kezdetét vette az ATE tizenhárom új skiffének és öt dublójának mekeresztelése. A keresztényi tisztséget a következő hölgyek töltötték be: Zima Jancsi, Szalay Gézané, Zaránd Ferencné, Engstardt Ferencné, Knott Rózsika, László Lajosné, Piblinger Edéné, Zsigmond Emma, Györgyössy Odönné, Abonyi Irén, Hoch Jenőné, Szilágyi Zsuzsáné, dr. Pécsi Zoltánné, Reiner Györgyné, Denhoff Sándorné, Boyó Árpádné, Barják Franciska. Majd a sportegyesületek üdvözölték az ATE-t. Az üdvözlésben a következő egyesületek vettek részt: Maros Evezős Egyeslet: Dániel Endre alelnök; Hellas: Juhász Attila; Hajós: dr. Popp János; Meteor: Reiner György ú. v. elnök vezetésével. A meleg üdvözlő szavakra dr. Steinitzer Pál, az ATE tiszteletbeli örökös tagja vála-

szolt. Megköszönte az egyesületek szimpátiáját és a kölcsönös békeszeretetről beszélt. Ennek befejeztével az ATE új klubháza felvonták az ATE lobogóját. Az avató-ünnepélyt a lampionos terrazon nagyszabású társasvacsora fejezte be.

O Országos elődöntő Aradon. Annyi sok program után végre nagy attrakciót hoz az AMTE—cluji Victoria országos bajnoki elődöntő Aradnak. Érdekes lesz a mérkőzés különösen azért, mivel két teljesen ellentétes stílusú csapat fog a küzdőterre lépni: ugvanis az AMTE együttese dacára aránylag nehézsúlyú csapatának mentes minden durvaságtól és a könnyed technikára, ügyes cselekre alapozza játékát, viszont a cluji Victoria ennek merőben ellentéte. A pompásnak ígérkező küzdelem győztese előreláthatólag az AMTE lesz. A mérkőzést Valsanszky Eduard (Sibiu) vezeti; határbírók: Horváth József, Fövényi István. Előzőleg 2 óra-
kor: AMTE II.—Intelegera II. Biró: Juhász Zoltán, határbírók: Gombóc és Jarmaczký. 4 óra-
kor: AAC ifj.—Olympia ifj. Ifjusági bajnoki. Biró: Pavlovics Gyula; határbírók: Reinhart és Puterity.

Orbán butorok a LEGOLCSÓBBAK

Arad, Plata Stefan cel Mare
▶◀ (Béla-tér) 16. szám. ▶◀

O Jiulvölgy az aradi kerületben. A jiulvölgyi kérdés ügyében rendkívül érdekes és a sportkörökben erős kommentálásra alkalmat adó döntést hozott tegnap este az aradi kerület. Az aradi kerület labdarugó szakosztálya ugyanis prozopozíciót tett a bizottságnak, hogy a CAMP és VSC újból vegyenek részt az aradkerületi bajnokságban. Akkoriban, amikor a

kerület az egyesületek kiküldöttjeivel erről a kérdéstről tanácskozást folytatott, az összes aradi egyesületek, az ATE kivételével hozzájárultak az újításhoz és teljes mértékben helyeselték azt a tervet, hogy az aradkerületi sec-tiába 10 csapat tartozzon. Később az ATE kezdeményezésére ismét összeültek az egyesületek vezetői, amelyen megváltoztatták a kerületnek tett nyilatkozatukat és ezúttal az ATE álláspontját helyeselték, amely a Jiulvölgy kizárásához ragaszkodott. Erről memorandumban értesítették a kerületet, amely tegnap ülést tartott s a memorandum dacára fentartotta határozatát és döntésszerűen kimondotta, hogy a Jiulvölgy mindhárom csapata az aradi kerülethez fog tartozni.

O Országos elődöntő mérkőzés. Az egész ország sportérdeklődése Arad felé fordul vasárnapra, amikor a cluji bajnokcsapat (Victoria) és Arad bajnokcsapata (AMTE) fogja összemérni erejét azért, hogy első lépését megtegye — győzelem esetén — az országos döntő felé. Mindkét csapat komplett gárdáját állítja ki és így erős és szívós küzdelemre van kilátás. A mérkőzés a Gloria-CFR pályán lesz. Pont 6 óra-
kor kezdődik és döntetlen eredmény esetén hosszabbítás lesz. Arad sportközönségének szép és élvezetes mérkőzésben lesz része.

O Az Erdélyi Sport hétfőn, kora reggel megjelenő száma a sportírás szenzációja lesz. Részletes tudósítást közöl a temesvári hatalmas válogatott attrakcióról, az Aradon lezajló országos elődöntőről és ezenkívül friss bel- és külföldi távirat s sportcikkek teszik a sportembernek nélkülözhetetlené Arad egyetlen sportlapját.

Rádió-műsor.

Nyugati időszámítás.

— Vasárnap, június 20. —

Budapest: 10. Zenésmise a belvárosi plébániatemplomban. — 11. A Melles—Zsámboky vonósnégyes hangversenye. Műsoron: Beethoven, Kirchner, Mozart. 17. Chanson-délután. Műsoron: Bodrogi Zsigmond szerzeményei Bihari Sándor operaénekes, Várady Erzsébet előadóművésznő, K. Sztár Kornélia énekművésznő és Kardos Géza közreműködésével. — 20.30. Három csodagyermek hangversenye. Eggerth Mária ének, Pázmány György zongora és Luria Hedvig szavalat.

Bécs—Graz: A bécsi fülharmosok Wagner-hangversenye. — 16. A bécsi koncertzenekar hangversenye. — 18.10. A Gottesmann-kvartett kamarazene hangversenye. — 20. A „Tannhäuser“ opera előadása.

Milano: 21—23. Zenekari hangverseny az U. R. I. kvintett és szólisták közreműködésével.

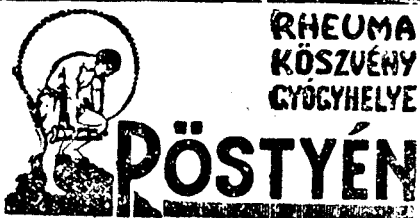
Páris: 21.25. Zenekari hangverseny.

Prága: 17—18. Az R. J. sextett operarészlet délutánja. — 19. A „Der polnische Jude“ című 2 felvonásos opera előadása.

Breslau: 20.25. A mandolin és gitáregyesület hangversenye.

Róma: 10.30—11. Egyházi zene és énekkari hangverseny. — 18.30—19. Jazz band. 21.20. Az „Alarcosbál“ Verdi-opera előadása.

Brünn: 10—11. Az R. J. orchester hangversenye. Műsoron: Dyo-

a világon páratlanul áll.
Jó polgári pensió
napi 50 cseh koronától feljebb 15720

Felvilágosítással szolgál:

Mg. Ph. L. SINGER Timisoara

11., Strada P. Tegle Nr. 2.

Aki nem utazhat az használja PÖSTYÉN iszap-házikurát. — Pl. Qa. iszapkocok. használatra kész gamma kompress minden gyógyszerárban és drogeriában kapható.

Aradi fő-
terakat: Rényi Tibor gyógyszer-tára Arad.

nák „Szláv táncok“. — 19.30. A „Das Geheimnis“ című opera előadása.

— Hétfő, június 21. —

Budapest: 17.25. Fuvós kamaradélután az Operaház fuvósainak közreműködésével. — 20. Shakespeare-est. Közreműködők a Nemzeti Színház tagjai.

Bécs: 11. Hangverseny. — 17.15. Hangverseny. — 20.15. A vidám bécsi zene egy évszázada a Tautenhayn kamarakvartett közreműködésével.

Milano: 21—23. Zenekari hangverseny szólistákkal.

Prága: 20. A Smetana-terem hangversenye. — 22. Táncczene.

Róma: 21.10. Zenekari és énekhangverseny.

Brünn: 19—20. A morva-kvartett hangversenye.

Páris: 16.45—20.30. Zenekari hangverseny.

S.O.S!

Nemzetközi Embervédelmi Kiállítás

Budapest, 1926. május 26—aug. 3.

A DRESDAI HYGIENE-MUZEUM: „DER MENSCH“ világhírű anyagának, a BUDAPESTI RENDŐRSÉG BÜNYGI MUZEUMA érdekes gyűjteményének részvételével és az egészségügy óriási méretű tudományának a közönség előtt csak hírből ismert gyűjteményeivel. — A kiállítás területén nagyszerű vendéglő, kávéház, szórakozópark, táncpavillon reggeltől késő éjszakáig áll a közönség rendelkezésére.

Féláru utazás

Budapestre, a visszautazásnál bármely határállomásig lehet féljeggyel utazni.

Magyar vizum

50 lej (1 aranykorona)

Olcsó lakás és ellátás

előzől szalodákban.

A kedvezményekre és a kiállítás megtekintésére jogosító igazolványok a kiállítás romániai főmegbízottjánál a Hivatalos Menetjegyről ábrán Oradea, az „Idet“ menetgyirodában Arad és a minden mániái városban levő képviselőknél. 8107

Felelős szerkesztő:

RÉTHY JÓZSEF.

Cenzura: Prefectura Județului.

Jönnek a huszárok

BOB DODYVAL

a főszerepben. — Keddtől

az aradi Apollóban

A legolcsóbban

„RECORD“

Kirakatalinkat feltétlenül tekintse meg!

női divat nagyáruházban Arad,
Str. Eminescu (Deák F.-u.) 15.

vásárolhat!

KÖZGAZDASÁG.

Kifizeti a CFR. régi tartozásait az aradi kereskedőknek.

Az aradi kereskedelmi és iparkamara sikeres közbenjárása

(Saját tudósítónktól.) Az aradi kereskedőknek régi, súlyos sérelmük az, hogy a CFR. aradi igazgatósága nem egyenlített ki még azokat a tartozásait, melyek a múlt évben történt szállításokból származtak. Igen sok aradi cégnek tekintélyes összegű követelése áll fenn a vasuttal szemben s az érvényben levő számviteli rendszer mellett az aradi igazgatóságnak nem állott módjában a tavalyi tartozásokat kifizetni.

A kereskedők felkérésére az aradi kereskedelmi és iparkamara interveniált és sikerült is Bucuresztben kedvező elintézetést elérni: a tavalyi tartozások kifizetése már folyamatban is van. Az aradi igazgatóság leküldötte az összes iratokat a pénzügyminiszterhez, amelynek Direcțiunea

Contabilitatii osztályánál véleményezik a kifizetést és ennek alapján a CFR. vezérigazgatóságánál felvehető a pénz.

A kamara ezután figyelmezteti az érdekelt kereskedőket, hogy a pénzügyminiszterium véleményezésének elnyeréséhez szükséges a folyó év első két negyedére eső adók lefizetésének igazolása az eredeti adónyugtával. Aki személyesen utazik le a pénz felvételéért, annak megfelelően igazolnia kell magát, meghatalmazott részére pedig csak közjegyzői meghatalmazás alapján adják ki a pénzt. Június hó 30-ig feltétlenül felveendő a pénz, mert e határidő lejártával ugynevezett „Creanta“ vá, hosszújáratau követeléssé alakulnak át a tavalyi számlák és ekkor már újabb formalitások elvégzésére lesz szükség.

Zürichben 2.20 a lej.

* Helyi valutaárak. (Június 19.) Aru: Dollár 235, angol font 1120, cseh korona 6.95, francia frank 7, lira 8.90, dinár 4.10, márká 55, schilling 34, magyar korona 300, svájci frank 44.50. Pénz: Dollár 233, angol font 1100, cseh korona 6.80, francia frank 6.60, lira 8.40, dinár 4, schilling 33.50, márká 54, magyar korona 315, svájci frank 43.50. Kifizetések: Newyork 236, London 1153, Prága 7.01.50, Páris 6.65, Milano 8.58, Zágráb 4.19, Bécs 33.45, Amsterdam 95.40, Berlin 56.50, Budapest 301, Zürich 45.85.

Zürichi tőzsdényítés. (Június 19.) Berlin 123, Amsterdam 207.50, Newyork 516.50, London 2513.60, Páris 14.30, Milano 18.60, Prága 15.29.50, Budapest 72.20, Belgrád 9.14.50, Bucuressti 2.20, Varsó 40.50, Bécs 72.95.

Zürichi tőzsdezárlat. (Június 19.) Berlin 123, Amsterdam 207.50, Newyork 516.62.50, London 2514, Páris 14.40, Milano 18.63, Prága 15.30, Budapest 72.20, Belgrád

9.14.50, Bucuressti 2.20, Varsó 40.50, Bécs 72.95.

Bucuressti-i tőzsdezárlat. (Június 19.) Kifizetések: Páris 6.55, Berlin 55.80, London 11.38, Newyork 233, Milano 8.47, Zürich 45.30, Bécs 33.10, Prága 6.90, Budapest 33.08. Valuták: Napoleon 850, márká 55, léva 1.65, török lira 1.25, angol font 1135, francia frank 7, svájci frank 45, lira 8.50, drachma 2.80, dinár 4.10, dollár 233, schilling 33.50, magyar korona 33.50, cseh korona 7.

= Lomási Erdőipar mérlege. Románia egyik legnagyobb fatermelő vállalata, a Lomási Erdőipar részvénytársaság július elsején tartja meg tizennegyedik évi rendes közgyűlését. Mivel számunkban közöljük a részvénytársaság ez évi mérlegét, amely a közzétételre kerül bemutatásra. A mérleg, amely a vállalat nagyarányu fejlődéséről tesz tanúságot, a hozzáértő vezetést és a fáradhatatlan munkásságot bizonyítja. A Lomási Erdőipar részvénytőkéje 4.500.000 lej, kintlévősége 8.683.069 lej 29 bani. A tiszta nyereség a múlt évi áthozattal együtt 2.819.929 lej 43 bani. A közgyűlést a Bul. Regele Ferdinand (József főherceg-ut) 4. szám alatt, a részvénytársaság tanácstermében tartják meg.

= Manoiescu államtitkár az olasz kölcsönről. Bucurestiből táviratozók: Manoiescu pénzügyi államtitkár a Simplónnal ma visszaérkezett Rómából. A sajtó számára nem adott részletes nyilatkozatot a miniszter-tanácsi beszámolójaig, csak annyit jelentett ki, hogy olaszországi missziójának eredménye rendkívül kielégítő és az országra nézve igen hasznos. Az államtitkár megcáfolja az olasz kölcsön feltételeiről napvilágot látott különböző híreket és megállapítja, hogy az egyetlen helyes információt a Rador távirati iroda közölte a Stefani ügynökség hivatalos távirata alapján.

— Uj zárórarendelet készül. Bucurestiből jelentik: Trancu-lasi munkaügyi minisztert a zárórák rendezésének ügyében egy küldöttség kereste fel a kereskedelmi testület nevében. A küldöttség a régi zárórarendszer visszaállítását kérte. A miniszter kijelentette, hogy az új zárórarendszert nem tekinti véglegesnek és a kereskedők kívánalmait egy legközelebb kiadandó rendeletben honorálni is fogja.

= Városi közszállítások. A kisvasut 36 kalauza részére a városi tanács nyári egyenruhákat készített. Az erre vonatkozó pályázat határideje ma járt le és a ruhákra összesen négy ajánlat érkezett a város gazdasági hivatalához. A beérkezett ajánlatok fölött a legközelebbi közgyűlés fog dönteni. Ugyanakkor kerül tárgyalásra az új versenypályázat, amelyet a város az új Dieselgéphez szükséges négy vagon nehéz benzínre irt ki.

= Eladott aradi ingatlanok. Valkaj Lajos és gyermekei eladták a Str. Rahovei 50—27. sz. házat 380 ezer lejért özv. Furman Antalnak. — Hirsch Jenő és neje eladták a Piața Luptei 4. sz. ház fele részét 200.000 lejért Zombory Lajos és nejeinek.

Az aradi Urániában ma, vasárnaptól Kis hóbotos

vigjáték. Főszerepben: Coolen Moore. Az előadások 1/2, 5, 6, 1/2, 8 és 1/2, 10 órakor kezdődnek.

NYILTTÉR.

Az aradi lapok f. hó 19-i számában cégünk elleni csődkérelem ügyében tájékoztatás végett közöljük, hogy Leon Smilovici bukaresti cég ellen, azon eljárása miatt, mellyel jogosulatlan követelését kierőszakolni kívánta, hitelrontásért az eljárást megindítottuk.

Ujból megnyílt **Hotel National** Wien, II., Taborstrasse 18. Telefon: 44—503. Teljesen ujonnan berendezve, központi fűtés 200 szoba meleg és hideg folyóvízzel, fürdők, központi fűtés, lift. Szobaárak: 5 Soh-tól, felfelé! Kávéház és vendéglő a házban! Mérsékelt árak! Uj vezetőség! Magyar társaság találkozó helye.

Az aradi Apolloban ma, vasárnap és hétfőn **Halál sikló** nagy kalandor film. Főszerepben: **Carlo Aldini.** Az előadások 1/2, 5, 6, 1/2, 8 és 1/2, 10 órakor kezdődnek.

Ki akar érettségizni? **Osszevont magánvizsgát tenni?** Teljes anyagi felelősséggel előkészít a **BOROSS-GARDOS TANINTEZET** BUDAPEST, Rákóczi-ut 57/a. Internátus.

Belvárosban magánháza 4 szobás, parkettás lakás kiadó. — Azonnal átvehető! Kizárólagos megbízott: Haász Albert irodája Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-uca) 12. sz.

Aladdin esodalámpa a vidék villanyvilágítása! Ingyenes ismertőt küld: Róman **Aladdin** Kereskedelmi Reszv.-Tars. SATU-MARE.

MERCUR vegyészeti gyár Kozák és Sámson Cluj, Str. Regina Maria (volt Deák Ferenc-u.) No. 9 **PERLESSGLOSS APRETUR**

bőrfehérítő készítményel minden bőrgyármányt felülmúlhat a fény és minőség tekintetében. Minden cipésznek és eszmiadiának elsőrangú érdeke, hogy kizárólag a Mercur-téle apreturát és perlessgloss-t használja, amennyiben színe hagyott bőrknek az eredeti színet és fényét teljesen visszaadja. Kenés közben nem habzik, s így az egész foltokat nem hagy maga után! Kapható minden jobb bőrkereskedésben. **Viszonteladóknek nagy árkedvozmény!**

5 kisholdas szálló Sirian, hiány nélkül, kitűnően megmunkálva, 18.000 tőkével, félemlétes épület 2 szoba, verandás lakással, teljes felszereléssel együtt, 400 ezer lejért ELADÓ. Kizárólagos megbízott: 16149 **Uranyl iroda** Arad, főpostával szemben

CONVOCARE.

SOCIETATEA ANONIMA FORESTIERA DIN LOMAS

și fine

a XIV. adunare generală ordinară anuală

in ziua de 1. Iulie a. c. ora 4. p. m. la sediul ei din Arad, Bul. Regele Ferdinand I. No. 4.

cu următoarea ordine de zi:

1. Raportul de gestiune al Consiliului de Administrație.
2. Raportul Comitetului Censorilor. Stabilirea bilanțului pe 1924-25. și hotărârea referitor la repartizarea profitului.
3. Descărcarea Consiliului de Administrație și Censorilor.
4. Alegerea Comitetului Censorilor.
5. Fixarea retribuțiilor censorilor.
6. Modificarea § 22. al statutelor.
7. Eventuale propuneri.

Domnii acționari, cari doresc a participa la adunarea generală, sînt rugați, ca în conformitate cu paragraful 14. din statute, să binevoiască ași depune acțiunile împreună cu cupoanele încă neexpirate, cel puțin cu 3 zile înainte de termenul adunării generale, la casieria societății în Arad (Bul. Regele Ferdinand No. 4.)

Arad, la 20. Iunie 1926.

CONSILIUL DE ADMINISTRATIE.

DEBIT.

BILANȚUL GENERAL încheiat per 31. Octombrie 1925.

CREDIT.

ACTIV		Lei	b.	PASIV		Lei	b.
Investițiuni	— — — — —	5,818.067	08	Capital social	— — — — —	4,500.00	—
Păduri și produse silvice	— — — — —	9,519.869	84	Fonduri de rezervă	— — — — —	10,280.755	83
Stocuri de materiale și alte stocuri	— — — — —	11,118.829	69	Creditori	— — — — —	175,776.656	23
Debitori	— — — — —	173,225.490	74	Conturi tranzitorii	— — — — —	19,383.370	33
Efecte și portofoliu de polite	— — — — —	12,325.204	—	Reportul profitului din anul trecut	— 207.897.30		
Numerar efectiv	— — — — —	753.250	53	Profit net pe 1924-25.	— — — 2,612.032.13	2,819.929	43
		212,760.711	82			212,760.711	82

DEBIT.

CONTUL DE PROFIT ȘI PIERDERE per 31. Octombrie 1925.

CREDIT.

		Lei	b.			Lei	b.
Impozite, asigurări și alte cheltuieli	— — — — —	5,263.139	86	Reportul profitului din anul trecut	— — — — —	207.897	30
Descriere pentru fondul devaluărilor	— — — — —	600.000	—	Profit brut pe 1924-25.	— — — — —	8,475.171	99
Profit net	— — — — — 2,612.032.13						
Reportul profitului din anul trecut	— 207.897.30	2,819.929	43			8,683.069	29
		8,683.069	29				

CONSILIUL DE ADMINISTRATIE.

In conformitate cu codul comercial am examinat prezentul bilanț și l'am găsit în conformitate cu inventarul și registrele.

3797

COMITETUL CENSORILOR.

(Reproducția nu va fi taxată.)

Házkeresők figyelmébe!!!

3 szobás magánház parkirozott udvar, gyümölcsös kerttel Mikes Kelemen-u közelében 450.000 lejért eladó. — Mosóczi telepen egy 2 szobás magánház 152 □-öl telekkel áron alul 120.000 lejért eladó.

Megbízott: **GEIER FERENC** Ingatlanforgalmi Irodája Arad, Piața A. Iancu 21.

Ritka alkalmi házeladás!!

Cukorgyár közelében újonnan épült adómentes 2 szobás magánház cementezett udvarral, gyümölcsös kerttel 250.000 lejért ELADÓ. — Belváros legszebb utcájában Goth stílusban épült két 3 szoba, fürdőszoba és két 1 szobás lakással, pincével 1.000.000 lejért ELADÓ. Megbízott: **Geier Ferenc** Ingatlanforgalmi Irodája, Arad, Piața Avram Iancu No. 21. 16755

Eladó házak és földbirtokok

Piața Avram Iancu (Szabadság-tér) mellett nagyjövendelmű bérház, belvárosi magánház elfoglalható lakással, nagy telekkel, sürgősen eladó. — Arad mellett 40 kat. hold prima föld épületekkel, Ujarad közelében 30 kat. hold épületekkel, vetéssel, vasút állomás mellett 15 kat. hold, 22 kat. hold, bérbeadó. Értekezhetni megbízottnál: Arad, Str. Ghiba Birta 36. (Varjassy József-uca) 3811

A volt Thököly-térhez pár perenyire fekvő **sörház**, havi 350.000 lejt **fűszerüzlettel és korcsmával**, forgalmazó **igen szép lakással, nagyon olcsón eladó.**
Bővebbet: **Györfly „Mures” irodájában Arad.**

Gazdák figyelmébe!

kedvezményes áru
legprimább angol kőveköttő
manilla zsinagra
sürgősen jelentsék be igényüket az 8731

Aradmegyei Gazdasági Egyesületnél Aradon.

Épület és műbutorfaanyagok

u. m.: léco, gerenda, kerítés oszlop, deszka stb. stb.

olcsón beszerezhetők

Aufrecht Miksa

falereskedésében, gyermekkorházzal szemben.

Famegmunkáló gépeinkkel a fa feldolgozását méltányos árban elvégezzük. 16728

Házhelyek

Kadas-telep, Arad, Str. G.C. Coanda (Borona-uca) folytatása

18000 lejtől felfelé

1-2 évi részletfizetés mellett eladók. 2490

Értekezni kizárólag **KADAS-nál**, Str. Gh. Ionescu 9-11. (Gr. Károlyi-u.)

Építetők figyelmébe!

A legegyszerűbb és legmodernebb igényeket is kielégítő legolcsóbb és leggazdaságosabb rendszeren alapuló építkezéseket és átalakításokat vállal:

TRITTHALER FERENC & COMP. tervezési és vállalati irodája ARAD, Str. Cosbuc 15.